T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

GENÇ YETİŞKİNLERDE KADIN VE ERKEK CİNSİYETLERİNE İLİŞKİN ÇELİŞİK DUYGULAR İLE CİNSEL DOYUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ

İSTANBUL – 2024

T.C.
İSTANBUL KENT ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

GENÇ YETİŞKİNLERDE KADIN VE ERKEK CİNSİYETLERİNE İLİŞKİN ÇELİŞİK DUYGULAR İLE CİNSEL DOYUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR

İSTANBUL – 2024

KABUL VE ONAY

Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ tarafından hazırlanan "Genç Yetişkinlerde Kadın ve Erkek Cinsiyetlerine İlişkin Çelişik Duygular İle Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı tez çalışmasının savunma tarihi 13.12.2024 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen jüri tarafından oy birliği ile İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri İmza

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR ……..

Üye

Doç. Dr. Burcu Yavuz……

Üye

Doç. Dr. Bülent Kadri Gültekin…….

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun …….. tarih ve …….. sayılı kararıyla onaylanmıştır.

…….

Doç. Dr. Bülent DEMİR

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ

13.12.2024

ÖN SÖZ

Bu tez çalışmasını tamamlama sürecimde bana her zaman destek olan, varlıklarıyla bana güç ve motivasyon veren aileme en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Sevgili annem **Hülya** ve babam **Mehmet**, sizlerin desteği olmasaydı bu noktaya ulaşmak çok zor olurdu. Kız kardeşlerim **Sena** ve **Nehir**, her zaman yanımda oldunuz ve bana cesaret verdiniz; varlığınız bana hep huzur ve mutluluk kaynağı oldu.

Her zaman yanımda olan ve sevgisini her an hissettiğim **Harun**' a varlığı için teşekkür ederim. Bu yolculukta bana her zaman inandın ve cesaret verdin.

Bu süreçte bana rehberlik eden sevgili danışman hocam **Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR**'A teşekkür etmek istiyorum. Bilgi ve tecrübeleriyle bu çalışmanın şekillenmesinde büyük katkıda bulundu; sabrı ve anlayışı için minnettarım.

Yüksek lisans eğitimim başından bu yana yardıma her zaman hazır olduğunu hissettiren değerli hocam **Dr. Başak USTA GÜNDÜZ**'e en içten teşekkürlerimi sunarım. Bilgi ve deneyimleri, bu süreçte bana büyük katkı sağladı.

Bu yolculukta duraksadığım her anda neyi nasıl yapacağımı anlatıp tecrübesinden faydalanmama izin veren sevgili arkadaşım **Ayşegül KARADAĞ**'a da teşekkür etmek isterim.

Tezimi yazarken beni derinden etkileyen ve motivasyon kaynağım olan toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bana değerli perspektifler kazandıran **CETAD** (Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği) ve **17 Mayıs Derneği**'ne de teşekkür etmek isterim. Yaptıkları çalışmalar, bu alanda farkındalığımı arttırmış ve tezime yön vermemde bana ilham olmuştur.

Son olarak, kalıp yargıların karşısında edilmiş eşitlikçi ve özgürlükçü her söz için sahibine teşekkür ederim.

MERVE NİSA YILMAZ DURMUŞ

13.12.2024

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR ..... **i**
TABLO LİSTESİ ..... **ii**
ŞEKİL LİSTESİ ..... **iv**
ÖZET ..... **v**
ABSTRACT ..... **vi**
GİRİŞ **1**
BÖLÜM 1: KURAMSAL ÇERÇEVE **5**
1.1. Cinsiyetçilik 5
1.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik 6
1.2.1. Kadınlara İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik 6
1.2.1.1. Kadınlara İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik 6
1.2.1.1.1. Kadınlara İlişkin Düşmanca Cinsiyetçiliğin Bileşenleri 7
1.2.1.2. Kadınlara İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik 7
1.2.1.2.1. Kadınlara İlişkin Korumacı Cinsiyetçiliğin Bileşenleri 8
1.2.2. Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik 9
1.2.2.1. Erkeklere İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik 10
1.2.2.1.1. Erkeklere İlişkin Düşmanca Cinsiyetçiliğin Bileşenleri 10
1.2.2.2. Erkeklere İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik 11
1.2.2.2.1. Erkeklere İlişkin Korumacı Cinsiyetçiliğin Bileşenleri 11
1.2. Cinsellik 12
1.2.1. Cinsel Yanıt Döngüsü 14
1.3. Cinsel Doyum 15
1.3.1. Cinsel Doyumla İlgili Araştırmalar 16
1.3.2. Cinsel Doyumun Boyutları 18
1.3.2.1. Sıklık 18
1.3.2.2. İletişim 18
1.3.2.3. Kaçınma 19
1.3.2.4. Doyum 19
1.3.2.5. Dokunma 20
1.3.2.6. Vajinismus 20
1.3.2.7. Orgazm Bozukluğu 20

1.3.2.8. Sertleşme Sorunu 21
1.3.2.9. Erken Boşalma 21
BÖLÜM 2: YÖNTEM 22
2.1. Araştırmanın Örneklemi 22
2.2. Araştırmanın Modeli 22
2.3. Veri Toplama Araçları 22
2.3.1. Sosyodemografik Bilgi Formu 22
2.3.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği 22
2.3.3. Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği 23
2.3.4. Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği 23
2.4. Verilerin Toplanması İşlemi 23
2.5. Verilerin Analizi 24
BÖLÜM 3: BULGULAR 26
3.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular 26
3.2. Değişkenler Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular 29
BÖLÜM 4: TARTIŞMA 46
SONUÇ VE ÖNERİLER 52
KAYNAKÇA 55
EKLER 64
ÖZ GEÇMİŞ 74

KISALTMALAR

CETAD **:** Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği

DSÖ **:** Dünya Sağlık Örgütü

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Değişkenlerin Çarpıklık Basıklık Değerlerine İlişkin Bulgular 24
Tablo 2: Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler 26
Tablo 3: Katılımcıların Yaşadıkları Yere İlişkin Bulgular 27
Tablo 4: Katılımcıların Romantik İlişki ve Mastürbasyon Sıklıklarına İlişkin Bulgular 28
Tablo 5: Katılımcılara Ait Klinik Bulgular 28
Tablo 6: Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Alt Boyutları Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları 29
Tablo 7: Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları 30
Tablo 8: Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Cinsel Doyum Üzerindeki Yordayıcı Etkisine Yönelik Regresyon Analizi Sonuçları 32
Tablo 9: Erkek Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Cinsel Doyum Ölçek Alt Boyutları Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları 33
Tablo 10: Erkek Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları 34
Tablo 11: Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması 36
Tablo 12: Erkek Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması 37
Tablo 13: Kadın Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması 38
Tablo 14: Erkek Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması 39

Tablo 15: Kadın Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması.....40
Tablo 16: Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması 41
Tablo 17: Kadın Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması.....42
Tablo 18: Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Durumlarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....43
Tablo 19: Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması.....44

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik 9
Şekil 2: Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik 12

ÖZET

İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Genç Yetişkinlerde Kadın ve Erkek Cinsiyetlerine İlişkin Çelişik Duygular İle Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ
Yüksek Lisans Tezi
Psikoloji Anabilim Dalı / Klinik Psikoloji Bilim Dalı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ender CESUR
Aralık, 2024 – 73

Kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ve cinsel doyum, özellikle son yıllarda cinsiyet algısının değişimi, toplumsal cinsiyet ve bu kavramlarla ilişkili olarak cinselliğin sıklıkla tartışılmasıyla birlikte üzerinde çalışılan önemli konulardandır. Bu araştırma genç yetişkinlerde kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ile cinsel doyum arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Aynı zamanda araştırma değişkenlerine ait veriler cinsiyet, medeni durum, mastürbasyon yapma durumu ve sıklığına göre karşılaştırıldı. Araştırmanın örneklemini 20-40 yaş arası 142 kadın, 122 erkek olmak üzere toplam 264 kişi oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Veri Formu, Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere göre kadın katılımcılarda çelişik duygulu cinsiyetçilik ile cinsel doyum arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunurken($p<0.05$), erkek katılımcılarda çelişik duygulu cinsiyetçilik ile cinsel doyum arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($p>0.05$). Cinsiyete göre çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeylerinin istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p<0.05$). Katılımcıların medeni durumlarına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve cinsel doyum düzeylerinin de anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0.05$). Mastürbasyon yapma sıklığına göre kadın ve erkek katılımcılarının cinsel doyumlarının anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p<0.05$). Araştırmadan elde edilen veriler ve analiz sonuçları ilgili literatür kapsamında tartışıldı ve gelecek araştırmalar için çeşitli önerilerde bulunuldu.

Anahtar kelimeler: Cinsiyetçilik, Çelişik duygulu cinsiyetçilik, Erkeklere ilişkin çelişik duygular, cinsel doyum.

ABSTRACT

Istanbul Kent University Postgraduate Education Institute
Examining the Relationship Between Conflicting Feelings about Male and Female Genders and Sexual Satisfaction in Young Adults
Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ
Master Thesis
Department of Psychology / Department of Clinical Psychology
Supervisor: Assist. Prof. Dr. Ender CESUR
December, 2024 – 73

Conflicting emotions regarding male and female genders and sexual satisfaction, especially in recent years, have become important topics of study as gender perception changes and issues such as gender and sexuality are frequently discussed. This research was conducted to examine the relationship between conflicting emotions towards genders and sexual satisfaction in young adults. Additionally, data related to the research variables were compared based on gender, marital status, masturbation habits, and frequency. The sample of the study consists of a total of 264 individuals, including 142 women and 122 men, aged between 20-40 years. The data collection tools used were the Sociodemographic Data Form, the Golombok-Rust Sexual Satisfaction Inventory, the Ambivalent Sexism Scale, and the Ambivalent Toward Men Scale. According to the data obtained from the research, a statistically significant relationship was found between ambivalent sexism and sexual satisfaction among female participants ($p<0.05$), while no statistically significant relationship was found among male participants ($p>0.05$). It was determined that the levels of ambivalent sexism differed significantly by gender ($p<0.05$). It was also found that ambivalent sexism and sexual satisfaction levels varied significantly by marital status ($p<0.05$). Sexual satisfaction significantly differed according to masturbation frequency among both female and male participants ($p<0.05$). The data and results obtained from the study were discussed within the context of the relevant literature, and various suggestions were made for future research.

Key words: Sexism, Ambivalent sexism, Ambivalent feelings about men, sexual satisfaction.

GİRİŞ

Yetişkinlik dönemleri arasından özellikle genç yetişkinlik dönemi, diğer dönemlere göre başkalarıyla olan ilişkilerin daha içten ve yakın hale gelmesi özellikleriyle ön plana çıkar. Yirmili yaşların başından kırklı yaşların ortalarına kadar devam eden bu dönem meslek edinme, çalışmaya başlama, partner seçimi, partnerle yaşama deneyimleri, arkadaşlar ve toplumun diğer üyeleriyle uyumlu ilişkiler geliştirme, toplumun ihtiyaçlarına hizmet eden sorumluluklar alma gibi önemli yaşam olayları içeren bir dönemdir (Aydın, 2002:25).

Genç yetişkinlik döneminin ön plana çıkan özelliklerinden aşk ve cinsel yakınlık bireyler arasında birçok boyutta etkileşimle ortaya çıkar. Davranışlar, bilişler ve duygular bu etkileşimin gerçekleştiği boyutlardır (Kayır, 1998:9). Bireylerin inanç ve tutumları cinselliğini etkiler (Donnelly, 1993:174).

Bireylerin partnerlerini olumlu ve olumsuz özellikleriyle incelemesi bu inceleme sonucunda ortaya çıkan duygusal tepkileri cinsel doyum olarak ifade edilebilir. Cinsel doyum bilişsel ve duygusal süreçlerin yanında davranışlardan da etkilenir ve aynı zamanda davranışları da etkiler (Uzun, 2021:45). Bireylerin deneyimden duydukları haz miktarı cinsel doyumlarını belirler (Rodoplu, 2019:33). Cinsel doyumu etkileyen birçok kavramdan birinin de geleneksel değerler olduğu araştırmacılar tarafından vurgulanmıştır (Sadock, 2007:1910).

Cinsiyetçilik temelini kadın ve erkek cinsiyetlerine ayrı ayrı atfedilmiş standart fikirlerin genellenmesinden alır (Timisi, 1996:7). Glick ve arkadaşları (1996:497) toplumsal cinsiyetçiliği kadın cinsiyetine karşı yoğun çelişkilerle kendini gösteren, peşin hükümler içeren durumlar olarak ifade etmiştir. Araştırmacılar aynı zamanda çalışmalarında toplumsal cinsiyetçiliği korumacı cinsiyetçilik ve düşmanca cinsiyetçilik olmak üzere iki boyutlu incelemişlerdir. Korumacı cinsiyetçilik de düşmanca cinsiyetçilik de mevcut cinsiyet düzeninin meşrulaştırılmasına katkı sağlamaktadır (Hammond ve Sibley, 2011:333). Cinsiyetçiliğin peşin hükümlerle, doğru ve esnek olmayan, yıkıcı tutumlarla kendini gösterdiği hali düşmanca cinsiyetçilik olarak ifade edilmiştir. Örneğin kadınların erkeklerden güçsüz olduğunun, erkeklere bağımlı olduğunun, erkeklerle aynı seviyede olamayacaklarının düşünülmesi ve bu bağlamda ayrımcılığa maruz kalması düşmanca

cinsiyetçilik olarak ifade edilebilir. Öte yandan cinsiyetçilik kadının korunmaya muhtaç olduğunu, el üstünde tutulması ve sevgi gösterilmesi gereken varlıklar olduğunu öğütleyen tutumlar olarak da karşımıza çıkabilir. Cinsiyetçiliğin bu şekilde belirginleşen hali korumacı cinsiyetçilik olarak ifade edilebilir. Korumacı cinsiyetçilik ilk bakışta olumlu gibi görünse de aslında düşmanca cinsiyetçilik gibi kadınların erkeklerden daha aşağı bir seviyede olduklarını kabul etmenin başka bir şeklidir (Glick ve Fiske, 1996:503).

Kadın ve erkek arasındaki karşılıklı ilgi ve bağ hem duygusal olarak bireylerin birbiri ile ilişkilenmesi üzerinden hem de toplumsal olarak kadınlar ve erkeklerin ilişkilenmesi üzerinden incelenmiş bir başlıktır. Bu incelemelerin sosyal psikolojik alandaki örneklerine bakıldığında kadınların erkek otoritesine dayanan toplumsal düzenlerde birçok alanda erkeklere kıyasla daha aşağı konumlarda kabul edildiğini görürüz. Örneğin erkek egemen toplumlarda sosyal, kültürel, politik ve ekonomik alanlar kadının erkek karşısında daha düşük bir seviyede konumlandığı alanlardan bazılarıdır (Sakallı, 2008:3). Çok küçük yaşlardan ev içinde başlayan cinsiyet eğitimi, bireylerin algılarını bu algılarla bağımlı olarak tutumlarını ve davranışlarını belirlemektedir (Kaşdarma, 2018:2451). Hem toplumun genelinde hem de bireyler özelinde kadınlara yönelik olumsuz tutumlar ve bu tutumların sebep olduğu ayrımcılık kadınların erkekler karşısında daha düşük seviyede konumlanmasına yol açmaktadır. Öte yandan cinsiyetçiliği besleyen tutumlar arasında erkek cinsiyetine yönelik tutumlar da vardır. Toplumun kadınlardan beklediklerinin yanında erkeklerden de bekledikleri vardır. Bu beklentiler ve tutumlar mevcut cinsiyetçiliği pekiştirir ve köklendirir (Sakallı, 2008:4).

Kadınlar ve erkeklerin aralarındaki ilgi ve bağa bakıldığında nasıl erkeklerin kadınlara ilişkin çelişik tutumları var ise kadınların da erkeklere ilişkin çelişik tutumlarının olduğu görülmektedir. Erkekler kadınları kendilerine göre düşük seviyede konumlandırırken kadınlar da erkekleri kendilerine göre yüksek seviyede konumlandırabilmektedir. Erkekleri yüksek seviyede konumlandırmak kadınları gücendirebilecek bir durumken yüksek seviyede konumlanmış erkekle romantik ilişki yaşamak, evlilik veya aile bağı içerisinde olmak gibi yakın ilişkiler kurmak ve bu ilişkiler yoluyla onlara bağımlı yaşamak kadınların erkeklere yönelik çelişik tutumlar edinmelerine neden olabilir. Düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik içeren tutumların bir arada görülmesi bireylerde çelişik duygulu cinsiyetçiliğin varlığını gösterir (Glick ve Fiske, 1996:499).

Araştırmanın amacı

Araştırmanın temel amacı genç yetişkinlerin kadın ve erkek cinsiyetlerine yönelik çelişik duygularıyla cinsel doyum düzeyleri arasında herhangi bir ilişkinin olup olmadığını saptamaktır. Bunlara ilaveten değişkenlerin katılımcıların sosyodemografik bilgilerine göre karşılaştırılması da amaçlanmaktadır.

Tezin Hipotezleri

Genç yetişkinler de kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ile cinsel doyum arasında ilişki vardır.

Genç yetişkinlerde kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duyguların cinsel doyum üzerinde etkisi vardır.

Genç yetişkinlerde cinsel doyumun kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular üzerinde etkisi vardır.

Genç yetişkinlerde sosyodemografik verilere göre cinsel doyum ve kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygu düzeyleri farklılık göstermektedir.

Araştırmanın Sayıltıları

1. Katılımcıların samimi ve objektif bir şekilde soruları cevapladıkları varsayılmaktadır.

2. Araştırma evreninin yeterli olduğu varsayılmaktadır.

3. Araştırma sorularının katılımcılar tarafından net bir şekilde anlaşıldığı varsayılmaktadır.

4. Araştırma amacına uygun ölçme araçlarının kullanıldığı varsayılmaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Golombok-Russt cinsel doyum ölçeğinin ikili cinsiyet sistemine göre geliştirilmesi sonucu sadece kadın ve erkek formu içermesi sebebiyle araştırmadaki katılımcıların

cinsiyeti sadece doğumda tayin edilen cinsiyetlerini yansıtmaktadır. İkilik dışı ve trans özneleri kapsamamaktadır.

2. Araştırma online olarak yürütülmüştür. Online olarak yürütülmemesi verilerin güvenilirliğini etkilemiş olabilir.

BÖLÜM 1: KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Cinsiyetçilik

Cinsiyetçilik temelini kadın ve erkek cinsiyetlerine ayrı ayrı atfedilmiş standart fikirlerin genellenmesinden alır (Timisi, 1996:7). Kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin bu genellemeler inanç, davranış ve kurumsal pratiklere yön vererek toplumda ayrıştırıcı, zarar verici etkileriyle var olan cinsiyet eşitsizliğini sürdürür (Swim ve Hyers, 2009:407). Anlaşılacağı üzere biyolojik farklılıklar değil toplumsal normlar cinsiyetlere dair kalıp yargıları kuvvetlendiren başlıca etmen olmuştur (Ayran, 2014:12). Toplumsal cinsiyet ise cinsiyetlere dair kalıp yargılar sonucu toplumda her iki cinsiyet için ayrı arı gelişen beklentiler olarak tanımlanmıştır (Dökmen, 2004:21). Glick ve Fiske (1996:504) ise ayrımcılığın cinsiyet temelli ortaya çıktığı durumları cinsiyetçilik olarak tanımlamıştır. Cinsiyetçiliğe maruz kalanların genellikle kadınlar olduğu ve bu maruziyetin zarar verici davranışlar içerdiği belirtilmiştir (Ecevit, 2011:23).

Cinsiyetler arasında fizyolojik başkalıkların yanı sıra sosyal başkalıklar da vardır. Fakat bu başkalıkların büyütülmesi ve erkeklerin kadınlardan daha yukarıda konumlandığına dair inanç pratikte cinsiyetçiliğe maruz kalanlar için yıkıcı sonuçlar doğurmuştur. Cinsiyetçilik, kadınların erkeklere göre daha zayıf olması gibi birçok ayrımcı savın günlük hayatta pratiğe dönüşmesi, bu pratiklerin zaten var olan kalıp yargıları beslemeye devam etmesi ile kendini sürdürmüştür (Sakallı Uğurlu, 2003:8). Olgular ve sınıflandırmalar böylelikle üretilmekle kalmamış yaşamın günlük rutininde eyleme dökülerek olağan kabul edilmiştir. Bu bilfiil yaşamsallaştırma durumu olguların üretilmiş olduğunu görmemize engel olmaktadır (Şah, 2022:364)

Toplumsal cinsiyet kavramı genellikle sosyal bilimler çalışmalarında araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Bu çalışmalar sonucunda fark edilmiştir ki toplumun kadınlardan beklediklerinin yanında erkeklerden de belirli beklentileri vardır. Yani toplumsal cinsiyet kavramıyla ortaya çıkan cinsiyetçilik kadınlar gibi erkekleri de etkilemektedir. Sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalarla erkeklere ilişkin tutumların incelenmesinin cinsiyetçiliği açıklamakta fayda sağlayacağı fikrine ulaşılmıştır. Cinsiyetler arasındaki bağın kadınlarda erkeklik algısının nasıl şekillendiğinden ve

erkeklere atfedilen rollerin kadınlarda ortaya çıkardığı beklentilerden de etkilendiği araştırmalarda ulaşılan başka bir sonuç olmuştur (Sakallı Uğurlu, 2008:2).

1.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Toplumsal cinsiyetçiliği ölçmek için yapılan çalışmalarda araştırmacılar tarafından geliştirilen ölçekler cinsiyetçiliği geniş kapsamlı değerlendirmek açısından yeterli olmamıştır. Cinsiyetçiliği daha geniş kapsamlı değerlendirebilmek için Glick ve Fiske 'Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik' kuramını ve ölçeklerini literatüre kazandırmıştır. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik kuramı en sade haliyle cinsiyetçiliğin olumlu ve olumsuz duyguların bir arada bulunuşuyla var olduğunu vurgular (Glick ve Fiske,1996:498).

Glick ve Fiske'nin kuramına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik bireyin kadın ve erkek cinsiyetlerine yönelik düşmanca ve korumacı tutumlara aynı anda sahip olmasıdır. Çelişik duygulu cinsiyetçilik kuramında cinsiyetçilik düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik olarak kategorize edilmiştir (Glick ve Fiske, 1996:499).

1.2.1. Kadınlara İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Kadına dair küçümseyici, olumsuz fikirlerin genellendiği anlayış düşmanca cinsiyetçilik olarak ifade edilmiştir. Diğer yandan düşmanca cinsiyetçilik kadar alelade fark edilmeden var olan uygulamalar korumacı cinsiyetçilik olarak ifade edilmiştir. Çoğunlukla olumlu gibi görünen tutumlar korumacı cinsiyetçiliği gösterir. Olumlu gibi görünen tutumlara erkeklerin mutlaka kadınları koruması ve desteklemesinin gerektiği, kadınların erkeklerin yardımına muhtaç olduğu gibi genellenmiş ezbere yargılar örnek verilebilir. Ataerkil kültürler bu tip kalıp yargıları kanıksamış olsa da bu tip kalıp yargılar geleneksel cinsiyet rollerinin içselleştirilmesine ve devamında erkek hakimiyetinin kabulüne dayanak sağlamaktadır (Glick ve Fiske, 1996:496).

1.2.1.1. Kadınlara İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik

Düşmanca cinsiyetçilik bağlamında, kadınlar genellikle erkeklerden daha düşük statüde, güçsüz ve kırılgan görülür (Erkurt, 2015:23). Düşmanca cinsiyetçilikte, kadınların erkeklere nazaran aşağıda oldukları inancı, geleneksel cinsiyet rollerinin güçlendirilmesine sebep olurken, kadınların seks objesi olarak ele alınmasını ve erkeğin

yapısal üstünlüğünün meşrulaştırılmasını da teşvik eder (Ayan, 2014:149). Düşmanca cinsiyetçilik, kadınları erkekleri kontrol etme ve ayrıcalık elde etmeye çalışan, bu nedenle erkekler için bir tehdit unsuru olarak görülmesi gereken varlıklar olarak kabul eder. Bu kabule karşı savunma olarak da erkeklerin ayrıcalık ve hakimiyetlerini haklı çıkaran bir ideolojiyi destekler (Üzümcüker ve Akfırat, 2018:8).

1.2.1.1.1. Kadınlara İlişkin Düşmanca Cinsiyetçiliğin Bileşenleri

Düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik Glick ve Fiske'ye göre üç bileşenden oluşmuştur. Bu bileşenleri ataerkillik, cinsiyetler arası farklılaşma ve heteroseksüellik olarak ifade etmişlerdir. Bileşenler sırasıyla güç, cinsiyetler arası ayrım ve cinsiyet başlıklarıyla ilişkilidir. Özetle çelişik duygulu cinsiyetçilik sosyal ve biyolojik bileşenlerden oluşmaktadır. Kadınlara yönelik duygularda çelişkiler olabileceğini ortaya koyan bileşenler iki cinsiyetin arasındaki iletişimi ve bağı birçok yönden anlamlandırmaya katkı sağlamıştır. Düşmanca cinsiyetçiliğin üç alt boyutundan birisi olan baskıcı ataerkillik olarak tanımlanan boyut, kadını kontrol altında tutma, kadının sınırlarını belirleme özetle kadını egemenliği altına alarak kadına hükmetme tutumlarını ifade etmektedir. Diğer bir boyut olan cinsiyetler arası yarışmacı farklılaştırma, kadın ve erkek cinsiyetlerinin kıyaslanması bu kıyasta erkeğin kadından güçlü ve dolayısıyla değer bağlamında üstün olduğunun öne sürülmesi gibi tutumları ifade eden boyuttur. Düşmanca cinsiyetçiliğin alt boyutlarından sonuncusu olan heteroseksüel düşmanlık kadını ve bedenini seks nesnesi olarak görmekle birlikte aynı zamanda kadının seksüel cazibesini erkeği kontrol altına almak için kullanacağına inanmak gibi tutumları içerir (Glick ve Fiske, 1996:500).

1.2.1.2. Kadınlara İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik

Korumacı cinsiyetçilik bağlamında ise var olan cinsiyetçilik bu kadar kolay fark edilebilir değildir (Uysal Çelik, 2018:9). İlk bakışta kadına sevgi duyulmasını ve kadının erkekler tarafından korunmasını öğütlemesi gibi olumlu olarak ifade edilebilecek yargı ve davranışlar içeren boyuttur (Sakallı Uğurlu, 2002:48). Korumacı cinsiyetçilik kadını samimi, içten, duygusal, anlayışlı gibi pozitif kişilik özellikleriyle özdeşleştirir (Yağmurcu, 2015:44). Kadınları bu özelliklerle tanımlamak kadınları hassas ve kırılgan gösterirken erkeklerin kadınlardan güçlü ve üstün olduğu fikrini algıya yerleştirir (Üzümçeker ve Akfırat, 2018:8). Bu şekilde korumacılık filtresi altında erkek egemenliği

meşru gösterilmiş olur (Ayan, 2014:149). Kadını aciz göstermek kadını korunmaya ve desteklenmeye muhtaç olarak tanımlamak kadını toplumsal rollere göre davranma konusunda zorlamak için maskeli bir yöntem haline gelmiştir (Yağmurcu, 2015:44). Korumacı cinsiyetçilik düşmanca cinsiyetçiliğin nispeten daha yumuşak argümanlarla maskelenmiş hali olduğundan çoğunlukla kadınlar tarafından fark edilmemekte veya olumlu tutumlar olarak yorumlanmaktadır (Conelly ve Heesacker, 2012:433).

1.2.1.2.1. Kadınlara İlişkin Korumacı Cinsiyetçiliğin Bileşenleri

Korumacı cinsiyetçiliği alt boyutlarıyla ele aldığımızda aterkillik koruyucu aterkillik olarak karşımıza çıkmaktadır. Koruyucu ataerkillik kadına erkek tarafından maddi manevi yardım edilmesi gerektiğini, kadının özellikle toplumsal olarak eş, anne, sevgili rolleriyle bağ kurduğu erkeler tarafından korunması gerektiğini kabul ederek kadını zayıf olarak tanımlamaya başka bir şekilde hizmet eder. Diğer bir alt boyut olan cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırmada kadın ve erkek arasındaki farkların varlığının kadın ve erkeğin kuracağı ilişkinin uyumuna hizmet ettiğine, kadınlık ve erkekliğin birbirini tamamlayan parçalar olduğuna, her iki cinsiyete dair beklentilerin karşılanmasının uyumu devam ettirmek açısından faydalı olacağına dair inançlar vardır. Örneğin kadınlar bu uyumu devam ettirebilmek için ev içinde erkekler de ev dışında çalışmalıdırlar. Korumacı cinsiyetçiliğin son boyutu olan heteroseksüel yakınlık ise üreme gereksinimini ve erkeklerin cinsel gereksinimlerini karşılamak konusundaki rollerinden dolayı kadına değer atfedilmesi bunun sonucunda kadının sevilip bağlanılması gereken bir varlık olarak görülmesi gibi tutumları ifade eden boyuttur (Glick ve Fiske, 1996:502).

Düşmanca cinsiyetçilik, baskıcı ataerkillik, cinsiyetler arası yarışmacı farklılaştırma ve heteroseksüel düşmanlığın toplamıyken, korumacı cinsiyetçilik, korumacı ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma ve heteroseksüel yakınlığın toplamı olarak ifade edilebilir (Erkut,2015:24).

Şekil 1

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Düşmanca Cinsiyetçilik	=	**Baskıcı Ataerkillik**	+	**Cinsiyetler Arası Yarışmacı Farklılaştırma**	+	**Heteroseksüel Düşmanlık**
Korumacı Cinsiyetçilik	=	**Korumacı Ataerkillik**	+	**Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaştırma**	+	**Heteroseksüel Yakınlık**

1.2.2. Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Toplumsal cinsiyetçilik incelenirken ne kadar ataerkil kültürlerin kadını erkeğe göre daha aşağıda konumlandırmasıyla belirginleşen ayrımcılık ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan kadına karşı olumsuz tutum ve davranışlar ön plana çıksa da toplumun yalnızca kadınlardan değil erkeklerden de birtakım beklentileri vardır. Toplumun kadınlara olduğu gibi erkeklere yönelik tutum ve beklentileri de mevcut geleneksel toplumsal ayrımcılığı derinleştirir ve sürdürür (Sakallı, 2008: 3). Kadın ve erkeğin ilişkisine bakıldığında erkeklerin kadına ilişkin çelişik duygularına paralellik gösteren kadının da erkeğe ilişkin çelişik duygularının olduğu ifade edilebilir (Glick, Fiske 1999:532). Çelişiklik kadınların erkekleri daha yukarıda görüp onlarla kuracakları ilişkilerde onlara bağımlı olduklarına inanırken aynı zamanda bu duruma gücenerek tepki verebilecekleri şeklinde açıklanabilir. Bu çelişkilerle bağımlı olarak ortaya çıkan erkeğin "yetkin" kabul edildiği durumlarda dahi güvenilmez olarak tanımlanması erkeğe ilişkin düşmanca tutumlara örnek verilebilir (Fiske ve ark.,1999:478).

Glick ve Fiske'nin geliştirdiği Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeğinin de yine Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeğinde olduğu gibi düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik alt faktörleri ataerkillik, cinsiyetler arası farklılaştırma ve heteroseksüellik boyutlarıyla incelenmiştir (Sakallı, 2008: 3).

1.2.2.1. Erkeklere İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik

Erkeklere ilişkin düşmanca tutumlar erkeklerin ev içi emek konusunda yeterli kabiliyetinin olmadığı, sahip oldukları güç sebebiyle her zaman kadınlara kıyasla daha avantajlı oldukları, bu gücü ve getirdiği avantajları kadınlara karşı kötüye kullanacakları şeklindeki inanışlarla kendini gösterir. Erkeklere yönelik düşmanca tutumlar ataerkilliğe içerleme, cinsiyetler arası ödünleyici farklılaştırma ve heteroseksüel düşmanlık olmak üzere üç boyutta incelenebilir (Sakallı, 2008: 3).

1.2.2.1.1. Erkeklere İlişkin Düşmanca Cinsiyetçiliğin Bileşenleri

Erkeğe ilişkin düşmanca tutumların alt boyutlarından ilki olan ataerkilliğe içerleme, ataerkil toplumlarda erkek egemen uygulamaların kadınları baskılamasının sonucu olarak ortaya çıkan bir tepki olarak ifade edilebilir. Kadınların kendilerine göre daha yukarıda konumlanmış erkeklerle saklı veya açıkça düşmanca bir rekabete girip onlara karşı olumsuz kabulleri veya düşmanca davranışlar sergilemeleriyle açıklanabilir (Sakallı, 2008: 3).

Bir diğer alt boyut olan cinsiyetler arası ödünleyici farklılaştırma boyutunun tariflediği bakış açısı kadınların toplumca kabul edilen aşağıda konumlarını ve olumsuz sıfatlarını telafi edebilmek için erkeklerden ayrışma gayretleridir. Bu gayretler kadınların erkeklerin kendilerine muhtaç olduklarını, bazı konularda da erkeklerin kadınlardan aşağı konumlarda olduklarını vurgulamaları gibi tutumlarla kendini gösterebilir. Kadınların toplumun kendilerine biçtiği rolün yerine daha olumlusunu koymak istemesi bu ödünlemenin amacı olarak gösterilebilir (Glick ve Fiske, 1999:522).

Erkeğe ilişkin düşmanca tutumların üçüncü ve son alt boyutu olan heteroseksüel düşmanlık, erkeğin kadını cinsel nesne olarak kabul etmesiyle uyguladığı cinsel şiddet ve kadınla erkek arasında kurulan yakın ilişkideki erkek egemen tavrın etkisiyle kadında gelişen düşmanca tutumların başlığıdır. Kadınların erkelerin cinsel gücünü kendisini kontrol etmek ve kendisine zarar vermek amacıyla kullanacağını düşünmesi heteroseksüel düşmanlık olarak ifade edilir. Var olan saldırıları keşfetmek bunlara karşı farkındalık geliştirmek kadının erkeğe alınmasını ve düşmanlaşmasını pekiştirmektedir (Glick ve Fiske, 1999:524; Glick ve ark., 2004:717).

Bu inancın örneklerle pekişmesine rağmen kadınların sosyal ve cinsel ilişkileri gereği erkeklere tamamen düşmanlaşması olanaksızdır çünkü ataerkil toplumlarda kadınlar yüksek sosyal ve ekonomik düzeylere ancak erkeklerle kurdukları iş birliği sayesinde gelebilirler. Sonuç olarak toplumsal uygulamalar kadınlarda erkeklere yönelik olumlu ve olumsuz duyguların aynı anda varoluşuna yol açar (Glick ve Fiske, 1999:530; Glick ve ark., 2004:725).

1.2.2.2. Erkeklere İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik

Erkeklere ilişkin korumacı tutumlar, ataerkil kültürlerin cinsiyetlere dair beklentilerini ve kadın ve erkeğin güç bağlamındaki etkileşimini mevcut haliyle faydalı ve meşru göstermektedir. Erkeklere ilişkin korumacı tutumlar anaerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma ve heteroseksüel yakınlık olmak üzere üç boyutta incelenebilir (Glick ve Fiske, 1999:535; Glick ve ark., 2004:727).

1.2.2.2.1. Erkeklere İlişkin Korumacı Cinsiyetçiliğin Bileşenleri

Erkeğe ilişkin korumacı tutumların alt boyutlarından ilki olan anaerkillik, Glick ve Fiskenin kadına yönelik tutumları incelediği kuramındaki korumacı ataerkilliğe benzer olarak diğer cinsiyetin güçsüz ve yardıma muhtaç olduğunu kabul etmekle kendini gösterir. Özetle anaçlık olarak tanımlanabilecek olan anaerkil bakış açısına göre erkeklere evde kadınlar tarafından bakım verilmeli ve erkekler evde kadınlar tarafından korunmalıdır. Çünkü erkeğin ev içi konularda yetersiz olduğuna inanılır. Ev işleri konusunda yetersiz kabul edilen erkeğe doğası gereği yeterli kabul edilen kadın tarafından hizmet sunulması gerektiğine inanılır. Hizmetin nedenselliğini bu şekilde açıklamak var olan durumu meşrulaştırmaya olanak sağlamıştır (Glick ve Fiske, 1999:521; Glick ve ark., 2004:732).

Bir diğer alt boyut olan cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırmada ise kadınlar kendilerinden üstün kabul ettikleri erkeklere karşı diğer tüm duygularının yanında hayranlık duygusunu da taşıyor olabilir. Jost ve Banaji'ye (1994) göre farklı takımlar arasındaki kıyaslamaların kemikleşmesi bazı kalıp yargıların oluşmasına sebep olabilir. Bu kıyasta statüsel olarak daha düşük konumda kabul edilen grubun üyelerinde de bu yargılar içselleşebilir. Erkekler kadınlara kıyasla daha akıllı, azimli ve başarılıdır diye

düşünmek bu yargılara örnek olarak verilebilir. Bununla birlikte erkeği böyle tanımlamak kadını da bu başlıklardan farklı alanlarda erkeğe kıyasla daha olumlu özellikleriyle tanımlamayı getirir. Örneğin ev içi emek konusunda daha yetkin olmak, özgecilik gibi özellikler de kadının erkeğe kıyasla daha yetkin kabul edildiği konulardır. Kadınların ve erkeklerin farklı konularda yetkin olabileceğini düşünüp bu yetkinliklerin var olan uyumu sürdürebilmek amacıyla birbirini tamamlayan özellikler olduğunu kabul etmek cinsiyetler arasındaki farkı derinleştirmenin bir başka yoludur (Sakallı, 2008: 4).

Erkeğe ilişkin korumacı tutumların üçüncü ve son boyutu olan heteroseksüel yakınlık, ikili cinsiyet sistemi normlarını kabul ederek karşı cinsten olmayan biriyle romantik ilişki kurulmadan yaşamdan doyum alınamayacağına dair inançlar ve sonuçları olarak açıklanabilir. Kadının mutlu bir yaşam için erkek tarafından sevilmesi ve yüceltilmesi gerektiğine dair inanç kadınların romantik bir erkek partnere ihtiyacı olduğunu vurgular. Kadınların, bu duygusal ve cinsel gereksinimlerinin karşılanabilmesi için erkeklere olumlu tutumlarla yaklaşabilmesi heteroseksüel yakınlık olarak ifade edilir (Sakallı, 2008: 4).

Şekil 2

Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik

Düşmanca Cinsiyetçilik	=	**Ataerkilliğe İçerleme**	+	**Cinsiyetler Arası Ödünleyici Farklılaştırma**	+	**Heteroseksüel Düşmanlık**
Korumacı Cinsiyetçilik	=	**Anaerkillik**	+	**Cinsiyetler Arası Tamalayıcı Farklılaştırma**	+	**Heteroseksüel Yakınlık**

1.2. Cinsellik

Cinsellik tanımlanırken biyolojik, psikolojik, sosyokültürel, dini, ahlaki, antropolojik, ekonomik ve politik birçok unsurun etkileşimiyle var olan bir kavram olduğuna dikkat çekilmiştir (İncesu, 2005:4). Dünya Sağlık Örgütü (2016) cinselliğin bedensel, duygusal,

bilişsel ve sosyal özelliklerin kişiliği, kişiler arası etkileşimi ve aşkı etkilemesiyle ortaya çıktığını ifade etmiştir. Cinselliğin tek motivasyonunun üremek olmadığı biyolojik motivasyonlarının ve insanlar arasındaki bağları güçlendirmek gibi sonuçlarının da olduğu belirtilmiştir (Roediger ve ark., 2018:72). İncesu (2005) ya göre cinsellik aynı zamanda mental bir olgudur ve cinsellik bilişsel de bir süreç olduğundan zihinde gerçekleşir. Cinsellik bireyin kişilik gelişimine, diğerleriyle olan etkileşim ve duygularını paylaşma ihtiyacına katkı sağlayan esenlik durumudur (DSÖ, 2010). Cinselliğin gözlemlenebileceği söylem ve hareketler bireyin biyolojisine, karakteristik özelliklerine, kendisini ve dünyayı algılayış biçimine, içinde bulunduğu toplumun değer yargılarına göre değişkenlik göstermektedir (Kısa, 2010:30).

Cinsellik bireylerin toplumsal rollerinden, cinsel yönelimlerinden, duygularından, ilişkilerinden etkilenir. Zevk ve üreme ile sonuçlanabilecek yaşamın doğal eylemlerinden biridir. Bu sebeple cinsellik eski zamanlardan bu yana farklı birçok kültürde temizlenmekle, kutsallıkla, verimlilikle eşleştirilmiş ve anılmıştır. Cinsellik aynı zamanda toplumlar tarafından mitlerle, yasaklarla ve kurallarla sınırlandırılmıştır. Toplumlar tarafından kabul edilen ve hoş görülen cinselliğin karşısında toplumun belirlediği forma uymayan yanlış ve yasak cinselliktir algısı kabul görmüştür. Kabul görülmeyen cinsel ifade ve davranışların topluma zarar vereceğine inanılmıştır. Aynı zamanda kabul edilmeyen cinsel ifade ve davranışların kutsal olana karşı bir başkaldırı olduğu kabul edilmiştir. Toplumsal mitlerle şekillendirilen cinselliğin yıkıcı etkileri olabilmektedir (Gülsün ve ark., 2009:73).

Cinsellik toplumsal normlarla, kültürlerle ilintili birçok değişkenle bağımlıdır ve farklı disiplinlerde incelenebilir (İncesu, 2006:4). Biyoloji, psikoloji gibi disiplinlerin yanı sıra kültür, din, ekonomi ve politika gibi değişkenlerde cinselliği belirleyen ve etkileyen kavramlardır. Cinsellik incelenirken bu kavramların etkilerinin göz ardı edilmemesi gerektiği belirtilmiştir (Cetad, 2006:8).

Bireylerin cinselliğin yaşama olan etkilerini değerlendirme biçimi farklılık göstermektedir. Bireyler bazen cinselliğe ihtiyaç olan dikkati göstermemekte bazen ise cinselliği hayatın en değerli boyutu olarak kabul etmektedir. Yaşamsal ve cinsel sorunların karşılıklı olarak birbirini etkilediği görülmektedir. Özetle cinsellik vajina ve

penisin penetrasyonun üzerinde çok daha geniş bir olgudur. Cinsellik birçok değişkenden etkilendiği gibi birçok konuyu da etkilemektedir (Gülsün ve ark., 2009:68).

1.2.1. Cinsel Yanıt Döngüsü

Masters ve Johnson (1994) a göre cinsellik fizyolojik olarak birbirini takip eden döngüsel bir süreç olarak izlenebilir. Bu döngüsel süreci kendi içinde dört bölümde incelemişlerdir. Uyarılma evresi ile başlayan süreçte sırasıyla plato, orgazm ve çözülme basamakları gerçekleşir (İncesu, 2004:11).

Uyarılma basamağı zihnin cinsellik temalı düşüncelere odaklanması ile bilişsel olarak başlar ve bu süreçte erkeklerde penisin sertleşmesi kadınlarda ise klitorisin kanla dolması ve myotoni gözlemlenir. Uyarılma basamağında birey düşünsel ve fiziksel etkileşimlerle birlikte cinsel hazzı almaya başlar. Devam eden etkileşimin bireyde uyandırdığı duygulanıma göre uyarılma evresi doğrudan sonlanabileceği gibi kişi için uygun uyarıcıların varlığıyla devam edebilmektedir (Sütsünbüloğlu, 2016:34)

Bir sonraki basamak olan plato basamağı uyarılma basamağının sürdürülmesi olarak ifade edilmiştir. Uyarılma basamağından orgazm basamağına geçiş olarak da açıklanmıştır. Bu basamakta alınan haz artmakla birlikte orgazma yakınlaşma başlamıştır (İncesu, 2004:13).

Plato basamağını takip eden süreç orgazm basamağı olarak tanımlanmaktadır. Diğer basamaklarla kıyaslandığında süre olarak daha kısa olması ve erotik hazzın en yüksek olduğu basamak olmasıyla belirginleşir. Orgazmın yaşanmasıyla cinsel gerginliğin azalmaya başlaması, cinsel organlarda hızlı ve devamlı kasılmaların meydana gelmesi bu basamakta deneyimlenir. Orgazm basamağında bireylerin kalp atış hızları, nefes alıp verme sıklıkları ve kan basınçları artar. Kadınlarda yoğun olarak klitoris ve çevresinde hissedilirken erkeklerde penis ve çevresinde hissedilir. Orgazm deneyimi kişiden kişiye değişmekle birlikte yaklaşık olarak üç saniye ve bir dakika arasında sürmektedir (Sütsünbüloğlu, 2016:25).

Döngünün son basamağı çözülme olarak isimlendirilmiştir. Çözülme basamağında yaygın olarak bireylerde rahatlama, mutluluk gibi duygular hissedilirken fizyolojik olarak

cinsel organlardan kanın çekilmesi ve kaslarda gevşeme gerçekleşir. Bazı durumlarda üçüncü basamak yani orgazm basamağı atlandığında plato basamağından direkt çözülme basamağına geçilir. Çözülme basamağının nasıl deneyimleneceği bir önceki basamak olan orgazm basamağına, cinsiyete ve uyaranların yoğunluğuna bağımlı olarak gerçekleşir. Örneğin bu basamakta kadınların cinsel etkileşime bağımlı olarak tekrar orgazm deneyimleyebildiği gözlemlenirken erkeklerin bu etkileşimlere yanıt vermesi beklenmez. Araştırmacılar çoklu döngülerinin erkeklere kıyasla kadınlarda gözlemleneceğini ifade etmişlerdir (İncesu, 2004:7)

1.3. Cinsel Doyum

Cinsel Doyum araştırmacılar tarafından farklı biçimlerde açıklanmıştır. Kara (2019) ya göre cinsel doyum kişinin cinsel ilişki sırasında hissettiği tatmin ve hoşnutluk seviyesidir. Lawrance ve Beyers (1995:282) ise bu tanıma ek olarak cinsel doyumun kişilerin cinsel deneyimlerine dair öznel yorumlarıyla paralel olarak ortaya çıkan duygusal tepkileri olduğunu ifade etmiştir. Davidson ve arkadaşları (1995) cinsel doyumu tanımlarken bireyin cinselliğine verdiği duygusal tepkilerin geçmiş deneyimler, içinde bulunduğu zaman ve ileride olacaklarla ilgili istek ve ideallerinden etkilendiğini vurgulamıştır.

Kültürel kuralları kabulleniş düzeyi, toplum tarafından cinsiyetlere atfedilmiş genel geçer tutumlara yatkınlık, yaş, daha önce deneyimlenmiş cinsel pratikler gibi başlıklar bireylerin cinsel doyumlarının belirleyicilerindendir (Aydın, 1998:606). Geleneksel değerlerin ve manevi inançların aynı anda bireylerin cinsel hayatlarına birtakım etkileri vardır. Bazı değerler ve inançlar bireylerde cinselliğin ayıp, yasak ve yanlış olabileceği düşüncesini oluşturabilir (Sadock 2007:1904). Cinsellik her zaman pozitif duygularla deneyimlenmeyebilir. Bireyler cinsel deneyimleri isteksiz ve tiksinerek de deneyimleyebilmektedir. (İncesu, 2006:9). Bu sebeple partnerlerin birbiriyle olan diyalogları, istek ve ideallerini ifade edebilip buna uygun davranışlarda bulunabilmeleri, karşılıklı saygıları gibi faktörler doyum düzeyi yüksek bir cinsel deneyim için elzem şartlardır (Byers, 2005).

1.3.1. Cinsel Doyumla İlgili Araştırmalar

Cinsellikle ilgili çalışmalar incelendiğinde çeşitli değişkenlerin cinsel doyumu etkilediği bulunmuştur. Scott ve arkadaşlarının (2012:378) yaptığı araştırmada psikolojik iyi olma halinin, Henderson ve arkadaşlarının (2009:54) yaptığı araştırmada ilişki doyumunun cinsel doyumla anlamlı ilişkilerinin olduğu ifade edilmiştir. Cinsel doyumla ilişkisi olduğu düşünülen kavramlar Kim ve arkadaşları (2007:149) tarafından kişisel ve çevresel olarak sınıflandırılmıştır. Kişisel faktörleri psikolojik ve fizyolojik olarak belirtirken çevresel faktörleri partner ve çevreyle kurulan ilişkiler olarak açıklamışlardır.

Alanyazın incelendiğinde psikolojik rahatsızlıkların cinsel doyumla anlamlı ilişkilerinin olduğu vurgulanmıştır. Yapılan araştırmalarda depresyon ve anksiyete bozukluklarının cinsel doyumun düşük deneyimlenmesiyle ilişkili olduğu ifade edilmiştir. Öfke ve gerginlik gibi hislerin cinsel davranışlara yansıması ve uyumun sağlanamaması, bireylerin kendilerinin ve davranışlarının cinsellik anında partnerleri tarafından nasıl yorumlanacağına dair felaketler içeren akıl yürütmeleri uyarılma basamağından başlayarak cinsel döngünün tüm aşamalarında alınan hazzı düşürmektedir (Oğuz, 2006). Cinsel doyumla ilişkili önemli değişkenlerden bir diğeri de kişinin bedeni ile düşünceleri ve kabulleridir. Weaver ve Byers (2006:336) tarafından yapılan başka bir araştırmada bedenine dair olumlu bilişleri olan bireylerin beden memnuniyetsizliği yaşayan bireylere kıyasla cinsel hazzı ve doyumu daha çok yaşadığı ifade edilmekle birlikte cinsel davranışlardan kaçınma pratiklerinin daha az olduğu vurgulanmıştır. Bahsedilen sorunları yaşamayan bireyler deneyime, alınan hazza ve partnere odaklandığından uyumlu cinsel davranışlarda bulunabilmekte ve cinselliği yüksek doyumla deneyimlemektedirler (Meana ve Nunnick, 2006:63)

CETAD tarafından (2006:9) yapılan bir araştırmada bireylerin cinsellikle ilgili öğrenmelerinin çok çeşitli kaynaklardan gerçekleştiği ve bu kaynakların her zaman doğru bilgileri içermediği ifade edilmiştir. Bireyler cinselliği içinde bulundukları sosyal ortamdan, medyadan, porno sektörünün ürünlerinden öğrenmektedir ve bu öğrenme alanları cinselliğe dair eksik ve yanıltıcı bilgiler içerebilmektedir. Bireyin edindiği bu tip geçekçi olmayan bilgiler cinsel mitlerin kaynağını oluşturmaktadır (Özmen, 1999:51). Cinsel mitlerin varlığı mitlerin çeşitlenebilmesiyle birlikte farklı farklı toplumlarda

kendini göstermektedir. Hatalı bilgiler içeren kaynaklardan gerçekleşen teorik öğrenme bireyin kişisel pratiklerinde deneyimlenemeyince cinsel işlev bozukluklarına yol açmaktadır. Cinsel mitler var olan sorunları kemikleştirmekte ve tedaviye başvuran bireylerde sorunun çözümünün önünde bir engel oluşturmaktadır (Zilbergeld, 1992:9)

Kültürlerin geleneksel normlarının cinsellik konusunda ürettiği birçok mit mevcuttur. Örneğin kültürümüzde genellikle erkek bireylerin yer, zaman, duygu durum fark etmeksizin her an cinsel deneyim yaşmak isteyeceklerine dair algı mevcuttur. Bu algının yerleştiği bir ortamda yetişen erkek birey kendini her cinsel davete onay vermek zorunda hissetmektedir. Cinsel deneyim için yeterli motivasyonu olmayan erkek birey istemeden onayladığı deneyimde kendisini rahatsız hissetmekte ve böyle bir deneyimi başarısızlık olarak yorumlamaktadır (Kaplan,1974). Cinsel mitler cinsiyet fark etmeksizin bireyin kendini, partnerini, ilişkilerini ve genel olarak dünyayı algılamasında zarar verici sonuçlara sebep olmaktadır. Örneğin cinsel mitlerin etkisiyle onay verilmiş bir cinsel deneyim bireyin doyum veren bir ilişki yaşayamamasına, rahatsız hissetmesine ve böylelikle cinsel işlev bozukluğu yaşamasına yol açabilmektedir (Özmen,1999:51). Araştırmacılar mitlerin cinsel işlev bozukluklarına sebep olabildiğini ve bozuklukları pekiştirebildiğini vurgulamaktadır. Mitlerin yerine gerçek ve doğru bilgilerin yerleştirilmesinin cinselliğe dair sorunların çözümünde elzem olduğu araştırmacılar tarafından ifade edilmiştir (Kocagöz,2008:26).

Toplumlar gelecek nesillerini yetiştirirken birtakım geleneksel normlarını da aktarmaya ve sürdürmeye çalışmaktadır. Bireyleri biyolojik cinsiyetlerine bağımlı olarak şekillendirmek bu geleneksel normların önemli bir alanıdır. Biyolojik cinsiyetine göre bireyin yapması ve yapmaması gereken davranışlar toplum tarafından bireye öğretilmektedir (CETAD, 2006:23). Bu normların aktarılması ve uygulanması bireyi yetiştiren toplum fertlerinin sorumluluğu olarak görülmektedir. Örneğin erkekler için evlilik dışı cinsel ilişki beklenen ve nispeten onaylanan bir davranışken kadınlar için bunun yasaklanması söz konusudur. Kadının bu normların dışına çıkması kadını yetiştiren ailenin yetersizliği olarak algılanmaktadır (Şahin ve ark., 2007:7).

1.3.2. Cinsel Doyumun Boyutları

Cinsel doyumu ölçmek amacıyla Golombock ve Rust tarafından geliştirilen cinsel doyum ölçeğinde cinsel doyum, kadın ve erkek cinsiyetleri için ortak alt boyutlarının yanında farklı alt boyutlarıyla da incelenmiştir. Örneğin her iki cinsiyet için de geçerli olan alt boyutlar sıklık, iletişim, kaçınma, doyum ve dokunmayken kadınlarda bunların yanına vajinismus ve orgazm bozukluğu erkeklerde ise erken boşalma ve ereksiyon bozukluğu eklenmiştir (Tuğrul ve ark., 1993:85).

1.3.2.1. Sıklık

Cinselliğin zamana bağlı olarak ne sıklıkla deneyimlendiğinin ve bireyin bu konudaki beklentisinin, cinsel doyumuyla ilgisi olduğu yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Bireyin bu bağlamdaki hoşnutsuzluğu cinsel doyum düzeyini olumsuz anlamda etkilemektedir (Smith ve ark., 2011:104). Cinsel davranışların ve ilişkilerin sıklığı, pratik edilmesi aynı zamanda bireyin cinsel özgüvenini de arttırmaktadır (Kilci, 2018:111). Alanyazın incelendiğinde ilerleyen yaşlarda çeşitli fizyolojik sebeplerle ilişkili olarak deneyimin azaldığı ve bunun sonucunda bireylerin cinsel doyum düzeylerinin düşük olduğu belirtilmiştir. Östrojen ve testosteron hormonlarının değişimi bu fizyolojik sebeplere örnek verilebilir (Danacı, Oruç, Adıgüzel, Yıldırım ve Aydemir, 2003:27).

1.3.2.2. İletişim

Partnerler arası iletişim sorunları birçok konuyu olduğu gibi cinsel hayatlarını da etkilemektedir (Kelly ve ark., 2006:82). Örneğin iletişimlerindeki aksaklıklar sebebiyle partnerlerin kendini ifade etme ve partnerinin isteklerini dinleme konusundaki özeni azalabilmekte böylece partnerlerin arasındaki bağ zayıflayabilmektedir. Partnerleriyle sağlıklı iletişim örüntüleri olmayan bireylerin cinsel yaşamlarını olumlu olarak değerlendirme düzeyleri düşmektedir (Öztürk ve Arkar, 2014:18). Kelly ve ark. (2006:81) iletişim sorunlarının ve cinsel sorunların karşılıklı olarak birbirlerinin sürdürülmesinde rol oynadığını vurgulamıştır. İletişimde yaşanan problemler çiftlerin birbirlerinin beklentilerini ve kaygılarını öğrenmek için sormak yerine tahmin etmeye çalışmasıyla gözlemlenebilir. Bu tarz akıl okuma örüntüleri iletişim sorunlarını

sürdürürken dolayısıyla cinsel alandaki sorunları da arttırmaktadır (Şahin ve Kayır, 2001:93).

1.3.2.3. Kaçınma

Kaçınma kavramı genel olarak bireyin cinsellik ile ilgili pratiklerin tümünden uzak durmasını ifade edebildiği gibi bireylerin özel olarak bazı cinsel pratiklerden uzak durmasını da ifade ediyor olabilir. Cinsel istek bozukluklarının varlığı bireyin cinsel deneyimlere karşı mesafeli durmasına sebep olabilmektedir (Boyacıoğlu, 1999:55). Cinsel tiksinti bozukluğunda birey cinsel sıvıların kirli olduğunu, kokularının rahatsız edici olduğunu ve temizlenmediğinde mikrop bulaştırabileceğini düşünür (CETAD, 2007). Özellikle cinsel tiksinti bozukluğu tanısına sahip bireylerin cinsel ilişkilerden kaçındığını araştırmalarda öne çıkmıştır (Boyacıoğlu, 1999:56). Bu inanışlar ve bunların varlığıyla ortaya çıkan cinsel tiksinti bozukluğunun ne düzeyde olduğu bireyin cinsel davranışlarını belirlemektedir. Örneğin cinsel organların birleşmesi, cinsel organlara temas edilmesi, öpme gibi davranışları göstermeyi ve sıklığını etkilemektedir. Cinsel tiksinti bozukluğu olan bireyler bahsedilen davranışlardan iğrenip kaçınabilmektedir (İncesu, 2004:12). Araştırmacılar cinsel tiksinti bozukluğunu özgün bir başlık olarak değerlendirmekten çok başka cinsel hastalıklarla ortaya çıkan travmatik yaşantıların sonucu olarak incelemiştir (Doğan, 2006:192).

1.3.2.4. Doyum

Doyum kavramı kişilerin cinsel yaşantılarını, özgün beklentileri üzerinden değerlendirdiğinde duyduğu memnuniyet düzeyi olarak açıklanmıştır (Öztürk, 2014:17) Cinsel doyumu etkileyen birçok kavram olmakla beraber başlıca belirleyicileri sıralanırken cinsel ilişkiye ayrılan zaman, yer, sıklık, cinsel tutumlar gibi kavramlar öne çıkmaktadır (Rodoplu, 2019:33) Cinsel ilişkinin ne kadar sürdüğü, deneyimin tamamının hangi cinsel davranışlardan oluştuğu da cinsel doyumu etkileyen önemli değişkenlerden olarak belirtilmiştir (Canel, 2012:22).Doyum aynı zamanda yaş, cinsiyet, cinselliği yaşama biçimi, kültürel kodlar, hayat şartları ve bireyin içinde bulunduğu toplumda bireylerin birbiriyle kurduğu ilişkiler gibi birçok değişkenden etkilenir (Varma vd., 2006:182).

1.3.2.5. Dokunma

Bireylerin cinselliğini ifade edebilmek için sergilediği hareketlerin tamamına cinsel davranış denilmektedir. Cinsel davranış çok çeşitli olmakla beraber genellikle öpme, öpüşme, dokunma, okşama gibi eylemlerle gerçekleştirilir (Kulak, 2006) Cinsel davranışlar bireyin kendisine veya partnerine neler yaptığının toplamıdır ve sadece cinsel birleşmeden ibaret değildir. Yakınlaşmak, göz teması kurmak, sarılmak, masaj yapmak gibi eylemler de cinsel davranışlara örnek olarak verilmektedir (Durukan, 2018:41) Sonuç olarak cinsellik birçok davranışın birleşimiyle oluşur ve cinsellik sırasında bedenin uyarılmasına sebep olan önemli davranışlardan biri de dokunmadır (Bozdemir ve Özcan, 2011:4)

1.3.2.6. Vajinismus

Vajinada bulunan bir grup kasın devamlı olarak bireyin kontrolünün dışında kasılması vajinismus olarak adlandırılmaktadır (CETAD, 2007). Bu kasılmalar bacakların kasılıp kapanması, kilitlenme gibi durumlarla bir arada görülür. Bu belirtilerle birlikte bireyde cinsel birleşmenin gerçekleşemeyeceğine dair inançlar mevcuttur. Sonuç olarak birey birleşmekten deneyimden kaçınır (İncesu, 2004:9). Öztürk ve Uluşahin (2018:71) vajinismusun ortaya çıkmasında psikolojik ve toplumsal birçok faktör etkili olduğunu belirtmiştir. Bu faktörlerden birisi de toplum tarafından cinsiyetlere atfedilen roller ve beklentilerdir (Tuğrul ve Kabakçı, 1997:23). İstenmeyen gebeliğin gerçekleşme riskiyle ilgili endişelerin de vajinismusun ortaya çıkmasında etkili olabileceği araştırmacılar tarafından dikkat çekilen başka bir konu olmuştur. (Öztürk ve Uluşahin, 2018:454). Vajinismus tanısı olan kadınlarda cinsel ilişkiden kaçınmayla ortaya çıkan düşük cinsel doyum düzeyi ölçülmüştür (Tuğrul ve Kabakçı, 1997:24).

1.3.2.7. Orgazm Bozukluğu

Amerikan Psikiyatri Birliği (2014) ruhsal bozuklukların tanı ve istatistiklerini içeren kitabı DSM-V de orgazm bozukluğunu ‘’orgazmın beklenenden geç gerçekleşmesi, nadiren gerçekleşmesi, gerçekleşmemesi veya alınan doyumun neredeyse hiç olmaması’’ şeklinde açıklamıştır. Bireyin geçmiş yaşantıları, kendi ve partneriyle ilgili duyguları, partneriyle iletişimi kısaca bireyin değerlerinin ve tutumlarını tümü orgazm

bozukluğunun ortaya çıkmasında etkili olabilmektedir (İncesu, 2004:5). Örneğin Öztürk ve Akar (2014:!6) ilişkide sevgi duygusunun partnerler tarafından karşılıklı olarak birbirine hissettirilemediği durumlarda kadınlarda orgazma ulaşmanın zorlaştığını belirtmiştir.

1.3.2.8. Sertleşme Sorunu

Sertleşme bozukluğu devamlı veya tekrarlayıcı bir şekilde peniste sertleşmenin gerçekleşmemesi veya penisin birliktelik sonlana kadar sert kalmamasıyla açıklanır. (Doğan, 2011:83) Bireyin yaşadığı genel kaygı problemleri, cinsellik sırasında nasıl davranacağına ve nasıl algılanacağına dair endişeleri, yeteri kadar uyarılmamış olması, gerçekleşen cinsel ilişinin bireye yeterli haz vermiyor olması gibi birçok sebebin sertleşme bozukluklarının ortaya çıkmasında etkili olduğu belirtilmiştir (Doğan, 2011:83) Örneğin sertleşme problemleri yaşan erkeklerin cinsellikle ilgili davranışlarının başarıya ulaşamayacağı konusunda düşündükleri ve başarısız olduklarında sonuçlarının katlanılamaz olduğu yönündeki kabulleri bildirilmiştir (Öztürk ve Uluşahin, 2018:453) Bunların yanında cinsel istek bozukluğu ve erken boşlama durumlarının sertleşme bozukluğunun görülmesini etkileyebileceği ve sertleşme bozukluğunun varlığından etkilenebileceği ifade edilmektedir (Doğan, 2011:83)

1.3.2.9. Erken Boşalma

Bireyin cinsel birleşme sırasında devamlı ya da yineleyici bir şekilde istediğinden daha önce boşalması erken boşalma olarak tarif edilir (Doğan, 2006: 194) Erken boşalma sorunu partnerler arasında henüz birleşme yaşanmadan olabileceği gibi birleşme yaşandıktan sonraki ilk üç dakika içinde de gerçekleşen boşalma durumunu ifade etmektedir. Bu zaman diliminden sonraki dördüncü ve yedinci dakika arasında kalan sürede yaşanan boşalma ise birey veya partneri açısından erken olarak kabul edilip edilmemesine göre erken boşalma olarak ifade edilir (İncesu, 2004:12) Genellikle, erken boşalma sorunu yaşayan bireylerin bir partnerle cinsel ilişki yaşamak ve mastürbasyon deneyimleri kıyaslandığında partnerle yaşanan ilişkide boşalmanın daha erken gerçekleştiği ortaya çıkmıştır. Erken boşalma sorununda birçok etkenin yanı sıra bireyin partneriyle olan ilişkisinin etkili olduğu vurgulanmaktadır (Doğan, 2011:83)

BÖLÜM 2: YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Örneklemi

Bu araştırmanın örneklemi 20-45 yaş arası 142 kadın, 122 erkek olmak üzere toplam 264 genç yetişkinden oluşmaktadır.

2.2. Araştırmanın Modeli

Araştırmada genç yetişkin bireylerin kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duyguları ile cinsel doyum düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu araştırma model olarak ilişkisel tarama modeli kullanılan kesitsel bir çalışmadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu kısımda, araştırma verilerini toplamak için kullanılan ölçekler ve formlar hakkındaki bilgilere yer verilmiştir. Araştırmada; katılımcıların araştırma hakkında bilgilendirildiği ve gönüllü olarak katıldıklarını belirttikleri onam formu, sosyodemografik bilgi formu, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği ve Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği kullanılmıştır.

2.3.1. Sosyodemografik Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından düzenlenen sosyodemografik bilgi formunda katılımcılara yaş, cinsiyet, romantik ilişki durumu, mastürbasyon deneyimi ve sıklığı, yaşadıkları bölge, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, sağlık durumu gibi konularda sorular yöneltilmiştir.

2.3.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği

Glick ve Fiske'nin (1996:510) hazırlamış olduğu Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği toplam 22 madde içermektedir. Ölçeği oluşturan maddelerin 11 tanesi Düşmanca Cinsiyetçiliği ölçerken kalan 11 tanesi Korumacı Cinsiyetçiliği ölçmektedir. Geliştirilen ölçek 6 dereceden oluşan likert tipi ölçektir. Katılımcılar cevaplandırırken söz konusu maddeye tamamen katılıyorlarsa 6, tamamen karşılarsa 1 seçeneğini işaretlemektedir. Katılımcının ölçeğin sonunda aldığı puanların yüksekliği katılımcının düşmanca ve

korumacı cinsiyetçiliğinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğin Türkçe olarak uyarlamasını Sakallı Uğurlu (2002:49) yapmıştır.

2.3.3. Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği

Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Glik ve Fiske (1996:510) tarafından literatüre kazandırılmıştır. Ölçek toplam 20 madde içermektedir. Katılımcılar cevaplandırırken söz konusu maddeye tamamen katılıyorlarsa 6, tamamen karşılarsa 1 seçeneğini işaretlemektedir. Maddelerin cevaplanabileceği şıklar arasında ‘’kararsızım’’ seçeneği bulunmamaktadır. Katılımcının ölçeğin sonunda aldığı puanların yüksekliği katılımcının erkeklere ilişkin düşmanca ve korumacı cinsiyetçiliğinin yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğin Türkçe olarak uyarlamasını Sakallı Uğurlu (2008:3) yapmıştır.

2.3.4. Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği

Golombok ve Rust (1983) tarafından geliştirilmiş olan Golombok-Rust Cinsel Doyurn Ölçeğinin Türkçe uyarlaması Tuğrul ve arkadaşları (1993:83) tarafından yapılmıştır. GRCDO cinsel doyumu cinsel işlev bozukluklarını da değerlendirmeye alarak ölçmektedir. Ayrı ayrı 28 maddeden oluşan ölçeğin kadın ve erkek formu bulunmaktadır. Katılımcıların ölçekten aldıkları puanların yüksek olması cinsel doyumun düşük olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğin değerlendirilmesi sırasında toplam puandan ve alt boyutlardan alınan puandan yararlanılabilir.

2.4. Verilerin Toplanması İşlemi

Araştırma soruları, Google formlarda düzenlenmiş ve sosyal medya araçlarının yardımıyla (linkedin, instagram, whatsapp) gönüllü katılımcılara ulaştırılmıştır. Veri toplama işlemi boyunca 264 katılımcıya sırasıyla Sosyodemografik Bilgi Formu, Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği ve Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği online olarak uygulanmıştır. Katılımcılara araştırmanın amacı, ölçeklerin nasıl doldurulacağı, çalışma için ayırmaları beklenen tahmini süre ve gizlilik ilkesi hakkında açıklamaları içeren bir onam formu iletilmiştir. Araştırmaya katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğu vurgulanmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizleri için IBM SPSS 22 kullanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin arasında ilişki olup olmadığını saptamak için Pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Değişkenlerin birbiri üzerindeki yordayıcı etkisini saptamak için regresyon analizi uygulanmıştır. İkiden fazla grubun ölçek ortalamalarına göre karşılaştırılması için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. İki grubun ölçek ortalamalarının karşılaştırılması için ise bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

Tablo 1'de, araştırmada kullanılan ölçeklerden elde edilen verilerin normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Normallik testi sonuçlarına çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılarak ulaşılmıştır.

Tablo 1

Değişkenlerin Çarpıklık Basıklık Değerlerine İlişkin Bulgular

Değişkenler	**Çarpıklık**	**Basıklık**
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği		
Düşmanca Cinsiyetçilik	-,028	-,854
Korumacı Cinsiyetçilik		
Koruyucu Ataerkillik	-,059	-,620
Heteroseksüel Yakınlık	-,017	-,859
Tamamlayıcı Farklılaştırma	-,089	-,433
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Toplam	-,287	-,417
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği		
Düşmanca	-,171	-,119
Korumacı	,266	-,443
EÇCDÖ- Toplam	-,124	,337
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği(Kadın)		
Sıklık	,140	-,283
İletişim	,620	-,421
Doyum	,671	,108
Kaçınma	1,010	1,126
Dokunma	1,339	1,019
Vajinismus	,282	-,530
Anorgazmi	,588	-,407
Kadın Cinsel Doyum Toplam	,840	,105

Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği(Erkek)		
Empotans	1,018	1,22
Erken Boşalma	,708	,279
Dokunma	1,11	1,42
Kaçınma	1,004	1,38
Doyum	,526	,033
Sıklık	,046	-,833
İletişim	1,059	1,080
Erkek Cinsel Doyum Toplam	1,169	1,220

Tablo 1 incelendiğinde verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1,5 ile -1,5 arasında olduğu saptanmıştır. Tabachnick ve Fidell (2013:499), çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1,5 ile -1,5 arasında olmasının verilerin normal dağılım gösterdiği anlamına geldiğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda, araştırma verilerinin analiz edilmesinde parametrik testler kullanılmıştır.

BÖLÜM 3: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde genç yetişkinlerde kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ile cinsel doyum arasındaki ilişkiye yönelik bulgulara ve katılımcıların sosyodemografik bulgularına yer verilmiştir.

3.1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Tablo 2

Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

Değişkenler	***N(%)***
Cinsiyet	
Kadın	142(53.8)
Erkek	122(46.2)
Yaş	
Ort±SS	31.12±8.43
Eğitim Düzeyi	
Okur-yazar	1(0.4)
İlköğretim	6(2.3)
Lise	25(9.5)
Üniveriste	178(67.4)
Yüksek lisans ve üzeri	54(20.5)
Aylık Ortalama Gelir Düzeyi	
0-10000 TL	64(24.2)
10001-20000	57(21.6)
20001-30000	36(13.6)
30001 ve üstü	107(40.5)
Çalışma Durumu	
Çalışan	166(62.9)
Çalışmayan	44(16.7)
Öğrenci	54(20.5)
Medeni Durum	
Bekar	169(64)
Evli	95(36)

Tablo 2'de katılımcılara ait sosyodemografik bilgiler yer almaktadır. Araştırmaya toplamda 20-45 yaş arası 264 yetişkin birey(%53.8 kadın, %46.2 erkek) katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalaması 31.12'dir. Araştırmaya katılan bireylerin büyük

çoğunluğunun eğitim düzeyi üniversite (%67.4), aylık gelir düzeyi 30001 ve üstü (%40.5), çalışan (%62.9) ve bekar (%64) bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 3

Katılımcıların Yaşadıkları Yere İlişkin Bulgular

Değişkenler	***N(%)***
Kiminle yaşıyorsunuz?	
Ailem ile	170(64.4)
Arkadaşlarım ile	34(12.9)
Yalnız	56(21.2)
Sosyal kurum	4(1.5)
Nerede yaşıyorsunuz?	
Köy	3(1.1)
İlçe	50(18.9)
Şehir	31(11.7)
Büyükşehir	180(68.2)
Yaşamınızın çoğunu geçirdiğiniz yer	
Köy	8(3)
İlçe	55(20.8)
Şehir	42(15.9)
Büyükşehir	159(60.2)

Tablo 3'te katılımcıların yaşadıkları yere dair sosyodemografik bulgular yer almaktadır. Araştırmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğu ailesi ile (%64.4), büyükşehirde (%68.2) ve yaşamının çoğunu büyükşehirde geçiren (%60.2) bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 4

Katılımcıların Romantik İlişki ve Mastürbasyon Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Değişkenler	***N(%)***
Romantik ilişiniz var mı?	
Var	137(51.89)
Yok	127(48.1)
Daha önce mastürbasyon yaptınız mı?	
Yaptım	227(86)
Yapmadım	37(14)
Ne sıklıkla mastürbasyon yapıyorsunuz?	
Hiç	61(23.1)
Ayda bir	59(22.3)
Haftada bir	113(42.8)
Günde bir	26(9.8)
Günde birden fazla	5(1.9)

Araştırmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğu romantik ilişkisi olan(%51.89), daha önce mastürbasyon yapan(%86) ve haftada bir mastürbasyon yapan(%42.8) yapan bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 5

Katılımcılara Ait Klinik Bulgular

Değişkenler	***N(%)***
Psikiyatrik tanı aldınız mı?	
Psikiyatrik tanı aldım	56(21.2)
Psikiyatrik tanı almadım	208(78.8)
Düzenli kullandığınız bir ilaç var mı?	
Var	67(25.4)
Yok	197(74.6)

Katılımcıların klinik bulgularına bakıldığında büyük çoğunluğu psikiyatrik tanı almayan(%78.8) ve düzenli ilaç kullanmaya(%74.6) bireylerdir.

3.2. Değişkenler Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Tablo 6

Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Alt Boyutları Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11	12	13
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Alt Boyutları													
1.Düşmanca Cinsiyetçilik	1												
Korumacı Cinsiyetçilik													
2.Heteroseksüel yakınlık	.52**	1											
3.Koruyucu ataerkillik	.48**	.5**	1										
4.Tamamlayıcı Farklılık	.53**	.33**	.55**	1									
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları													
5.Düşmanca	.23**	.36**	.36**	.53**	1								
6.Korumacı	.71**	.62**	.62**	.43**	.29**	1							
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği Alt Boyutları													
7.Sıklık	.02	.09	.01	.01	.15	-.04	1						
8.İletişim	.21*	.09	.1	.12	-.01	.17*	.52**	1					
9.Doyum	.14	.17*	-.02	.04	.14	.03	.76**	.59**	1				
10.Kaçınma	.25**	.21*	.17*	.13	.06	.18*	.4**	.44**	.53**	1			
11.Dokunma	.22**	.07	.03	.04	-.04	.1	.46**	.66**	.59**	.59**	1		
12.Vajinismus	.35**	.34**	.19*	.26**	.15	.31**	.19*	.3**	.21*	.35**	.47**	1	
13.Anorgazmi	.09	-.01	-.04	-.01	.03	-.04	.55**	.44**	.7**	.46**	.59**	.25**	1

****p<0.01,*p<0.05**

Tablo 7

Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

	1.	2.	3.
1.Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği	1		
2.Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği	.74**	1	
3.Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği	.2*	.12	1

**p<0.01,*p<0.05

Pearson korelasyon analizi uygulanarak kadın katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeklere iişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ile cinsel doyum aynı zamanda bu değişkenlerin alt boyutlarıyla diğer değişkenler arasında ilişki olup olmadığı incelenmiştir.

Çelişik duygulu cinsiyeçilik ölçeği alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyeçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.36, p<0.01) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Heteroseksüel yakınlık ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik (r=0.62, p<0.01) arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Heterosekseksüel yakınlık alt boyutu ile cinsel doyum alt boyutlarından doyum (r=0.17, p<0.05) ile çok zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunurken kaçınma (r=0.21, p<0.05) ve vajinismus (r=0.34, p<0.01) alt boyutları arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyeçilik ölçeği alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyeçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.23, p<0.01) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında çok zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Düşmanca cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik (r=0.71, p<0.01) arasında yüksek ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Düşmanca cinsiyetçilik alt boyutu ile cinsel doyum alt boyutlarından iletişim (r=0.21, p<0.05), kaçınma (r=0.25, p<0.05) ve dokunma (r=0.22, p<0.05) ile çok

zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunurken ve vajinismus ($r=0.35$, $p<0.01$) alt boyutları arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyeçilik ölçeği alt boyutlarından koruyucu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyeçilik alt boyutlarından düşmanca ($r=0.36$, $p<0.01$) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Koruyucu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik ($r=0.62$, $p<0.01$) arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Koruyucu cinsiyetçilik alt boyutu ile cinsel doyum alt boyutlarından kaçınma ($r=0.17$, $p<0.05$) ve vajinismus ($r=0.19$, $p<0.05$) ile çok zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından tamamlayıcı farklılık ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca ($r=0.53$, $p<0.01$) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Tamamlayıcı farklılık ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik ($r=0.43$, $p<0.01$) arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Tamamlayıcı farklılık alt boyutu ile cinsel doyum alt boyutlarından vajinismus ($r=0.26$, $p<0.05$) ile zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ile cinsel doyum alt boyutlarından iletişim ($r=0.17$, $p<0.05$), kaçınma ($r=0.18$, $p<0.05$) ile çok zayıf ve pozitif yönde; vajinismus ($r=0.31$, $p<0.01$) ile zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ($r=0.74$, $p<0.01$) arasında yüksek ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunurken çelişik duygulu cinsiyetçilik ve kadın cinsel doyumu ($r=0.2$, $p<0.05$) arasında çok zayıf ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Tablo 8

Kadın Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Cinsel Doyum Üzerindeki Yordayıcı Etkisine Yönelik Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımsız Değişken	B	SH	ß	t	p	%95 Güven Aralığı
Sabit	.86	.19		4.46	.00	0.48-1.24
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik	.15	.06	.2	2.47	.02	0.03-0.27
$R=.204$, $R^2=0.04$, $\Delta R^2=0.04$, $F(1-99)=6.11$, $p<0.05$						

Bağımlı Değişken: Kadın Cinsel Doyum

Çelişik duygulu cinsiyetçiliğin kadın cinsel doyumu üzerindeki yordayıcı etkisini belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=611$; $p<0.05$). Çelişik duygulu cinsiyetçiliğin cinsel doyum üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkisinin olduğu saptanmıştır (ß=0.2). Kadın cinsel doyumunun anlamlı bir belirleyicisi olarak çelişik duygulu cinsiyetçilik ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0.04$).

Tablo 9

Erkek Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Cinsel Doyum Ölçek Alt Boyutları Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11	12	13
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Alt Boyutları													
1.Düşmanca	1												
Korumacı Cinsiyetçilik													
2.Heteroseksüel Yakınlık	.42**	1											
3.Koruyucu	.65**	.37**	1										
4. Tamamlayıcı Farklılaştırma	.42**	.03	.46**	1									
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları													
5.Düşmanca	.3**	.2*	.34**	.42**	1								
6.Korumacı	.63**	.63**	.62**	.38**	.54**	1							
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği Alt Boyutları													
7.Empotans	.13	.02	.03	.15	.23**	.09	1						
8.Erken Boşalma	.08	.05	-.1	-.03	.12	.03	.18	1					
9.Dokunma	.06	.02	-.06	.05	.15	.03	.42**	.32**	1				
10.Kaçınma	-.06	-.03	-.17	.02	.21*	-.06	.43**	.28**	.66**	1			
11.Doyum	-.01	.05	-.07	.02	.11	.01	.38**	.38**	.35**	.35**	1		
12.Sıklık	-.03	-.01	-.01	.02	.14	-.31	.27**	.24**	.29**	.27**	.45**	1	
13.İletişim	.07	.06	-.01	.01	.17	.11	.25**	.27**	.43**	.27**	.32**	.31**	1

****p<0.01,*p<0.05**

Tablo 10

Erkek Katılımcıların Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Cinsel Doyum Ölçek Değerleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Analizi Sonuçları

	1.	2.	3.
1.Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği	1		
2.Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği	.68**	1	
3.Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği	-.01	.12	1

**p<0.01,*p<0.05

Pearson korelasyon analizi uygulanarak erkek katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeklere iişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ile cinsel doyum aynı zamanda bu değişkenlerin alt boyutlarıyla diğer değişkenler arasında ilişki olup olmadığı incelenmiştir.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.3, p<0.01) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Heteroseksüel yakınlık ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik (r=0.63, p<0.01) arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.2, p<0.05) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında çok zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Düşmanca cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik (r=0.63, p<0.01) arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından koruyucu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.34, p<0.01) çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Koruyucu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik (r=0.42, p<0.01) arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından tamamlayıcı farklılık ile erkeklere ilişkin çelişik cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca (r=0.42, p<0.01) çelişik duygulu

cinsiyetçilik arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Tamamlayıcı farklılık ile erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik ($r=0.38$, $p<0.01$) arasında zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ile cinsel doyum alt boyutlarından empotans ($r=0.23$, $p<0.05$) ve kaçınma ($r=0.2$, $p<0.05$) ile çok zayıf ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Çelişik duygulu cinisiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ($r=0.68$, $p<0.01$) arasında orta ve pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Tablo 11

Katılımcıların Cinsiyetlerine Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Kadın (N=142)	**Erkek (N=122)**	**t**	**p**
	Ort±SS	**Ort±SS**		
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Alt Boyutları				
Düşmanca cinsiyetçilik	2.81± 1.1	4.01±1.03	-9.1	**p<0.05**
Korumacı cinsiyetçilik				
Heteroseksüel yakınlık	3.11±1.23	3.43±1.36	-2.02	**p<0.05**
Koruyucu ataerkillik	3.22±1.17	3.64±1.15	-2.94	**p<0.05**
Tamamlayıcı Farklılaştırma	3.62±1.19	3.05±1.12	3.97	**p<0.05**
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	3.05±0.92	3.71±0.84	-5.98	**p<0.05**
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları				
Düşmanca	4.19±0.88	3.45±0.88	6.82	**p<0.05**
Korumacı	2.64±0.89	3.57±1.03	-7.82	**p<0.05**
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	3.42±0.71	3.51±0.84	-.98	p>0.05

Katılımcıların cinsiyetlerine göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçek ortalamaları, bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonucuna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeylerinin katılımcıların cinsiyetine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Erkek katılımcıların heteroseksüel yakınlık, düşmanca, koruyucu ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam düzeylerinin kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Tamamlayıcı farklılık düzeyi ise kadın katılımcılarda daha yüksek bulunmuştur.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca ve korumacı çelişik duyguların cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Düşmanca çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyi kadınlarda daha yüksekken, korumacı çelişik duygulu cinsiyetçilik erkeklerde daha yüksek bulunmuştur.

Tablo 12

Erkek Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Hiç[1] (N=16)	Ayda bir[2] (N=25)	Haftada bir[3] (N=62)	Günde bir[4] (N=16)	Günde birden fazla[5] (N=3)	F	p	Fark
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS			
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği								
Empotans	0.78±0.66	1.07±0.74	0.93±0.55	0.78±0.52	0.58±0.8	1.02	p>0.05	
Erken boşalma	0.92±0.68	1.22±0.91	0.98±0.64	1.3±0.6	1.92±1.04	2.14	p>0.05	
Dokunma	0.39±0.54	0.5±0.79	0.57±0.69	0.3±0.48	0.92±1.18	.87	p>0.05	
Kaçınma	0.47±0.46	0.67±0.86	0.67±0.67	0.44±0.34	1.25±1.32	1.27	p>0.05	
Doyum	1.09±0.89	1.25±0.74	1.33±0.78	1.23±0.81	2±0.43	.94	p>0.05	
Sıklık	1.53±0.9	2±1.25	2.04±1.03	2.13±0.85	3±1.73	1.53	p>0.05	
İletişim	1.22±0.99	1.36±1.16	0.92±0.86	0.69±0.75	2.17±1.76	2.68	**p<0.05**	**5>3,4**
Cinsel doyum toplam	0.81±0.45	1.03±0.58	0.99±0.43	0.92±0.3	1.48±0.66	1.57	p>0.05	

*Glombok cinsel doyum ölçeğinden alınan yüksek puanlar düşük doyumu işaret etmektedir.

Araştırmaya katılan erkek bireylerin cinsel doyum ölçek ortalamalarını mastürbasyon yapma sıklığına göre karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre cinsel doyum alt boyutlarından iletişim ortalamalarının mastürbasyon yapma sıklığına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($F=2.68$, $p<0.05$).

Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc analizlerinden LSD kullanılmıştır. Günde birden fazla mastürbasyon yapan erkek katılımcıların iletişim ortalamalarının günde bir ve haftada bir mastürbasyon yapan katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 13

Kadın Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Hiç[1] (N=45)	Ayda bir[2] (N=34)	Haftada bir[3] (N=51)	Günde bir[4] (N=10)	Günde birden fazla[5] (N=2)	F	p	fark
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS			
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği								
Sıklık	2.1±1.1	2.15±0.78	1.79±0.74	1.6±1.02	0.5±0	2.8	**p<0.05**	**5<1,2,3**
İletişim	2.01±1.26	1.47±1.02	0.93±0.91	1.15±1.13	0.25±0.35	6.89	**p<0.05**	**1>2,3,4,5**
Doyum	1.58±1.09	1.52±0.88	1.28±0.86	1.2±0.81	0.88±0.53	0.99	p>0.05	
Kaçınma	1.23±0.9	0.99±0.58	0.83±0.75	0.53±0.49	0.38±0.18	3.00	**p<0.05**	**1>3,4**
Dokunma	1.48±1.12	0.88±0.79	0.5±0.78	0.18±0.39	0.15±0.12	9.48	**p<0.05**	**1>2,3,4,5**
Vajinismus	1.52±0.64	1.4±0.8	1.13±0.75	0.65±0.57	1±0.71	4.05	**p<0.05**	**1>3,4**
Anorgazmi	1.76±1.07	1.74±0.8	1.5±0.96	1.35±0.69	0.88±0.18	1.09	p>0.05	
Cinsel doyum toplam	1.64±0.78	1.42±0.51	1.09±0.57	0.85±0.4	0.5±0.1	7.11	**p<0.05**	**1<3,4,5**

Araştırmaya katılan kadın bireylerin cinsel doyum ölçek ortalamalarını mastürbasyon yapma sıklığına göre karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre cinsel doyum alt boyutlarından sıklık, iletişim, kaçınma, dokunma, vajinismus ve cinsel doyum toplam ortalamalarının mastürbasyon yapma sıklığına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$).

Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc analizlerinden LSD kullanılmıştır. Günde birden fazla mastürbasyon yapan kadın katılımcıların sıklık ortalamalarının hiç mastürbasyon yapmayan, ayda bir ve haftada bir mastürbasyon yapan katılımcılardan düşük olduğu saptanmıştır. hiç mastürbasyon yapmayan katılımcıların iletişim, kaçınma, dokunma, vajinismus ve cinsel doyum toplam ortalamalarının diğer katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 14

Erkek Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Evli (N=48)	**Bekar (N=74)**	**t**	**p**
	Ort±SS	**Ort±SS**		
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği				
Empotans	0.77±0.51	1±0.65	-2.06	**p<0.05**
Erken boşalma	0.98±0.81	1.15±0.67	-1.25	p>0.05
Dokunma	0.44±0.51	0.54±0.77	-.91	p>0.05
Kaçınma	0.53±0.62	0.69±0.71	-1.29	p>0.05
Doyum	1.33±0.95	1.26±0.66	.43	p>0.05
Sıklık	1.53±0.99	2.3±1.01	-4.15	**p<0.05**
İletişim	1.09±0.95	1.02±1.01	,4	p>0.05
Cinsel Doyum Toplam	0.86±0.43	1.05±0.47	-2.27	**p<0.05**

Erkek katılımcıların medeni durumlarına göre cinsel doyum ölçek ortalamaları, bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonucuna göre empotans, sıklık ve erkek cinsel doyum toplam düzeylerinin katılımcıların medeni durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Bekar olan erkek katılımcıların empotans, sıklık ve erkek cinsel doyum toplam düzeylerinin evli erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 15

Kadın Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Evli (N=47)	**Bekar (N=95)**	**t**	**p**
	Ort±SS	**Ort±SS**		
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği				
Sıklık	1.94±0.95	1.95±0.91	-.07	p>0.05
İletişim	1.7±1.15	1.26±1.14	2.16	**p<0.05**
Doyum	1.35±0.99	1.45±0.91	-.61	p>0.05
Kaçınma	1.07±0.85	0.92±0.73	1.1	p>0.05
Dokunma	1.06±1.02	0.78±0.97	1.61	p>0.05
Vajinismus	1.31±0.73	1.27±0.76	.3	p>0.05
Anorgazmi	1.31±0.95	1.77±0.91	-2.77	**p<0.05**
Kadın cinsel doyum toplam	1.35±0.71	1.3±0.66	.47	p>0.05

Kadın katılımcıların medeni durumlarına göre cinsel doyum ölçek ortalamaları, bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonucuna göre iletişim ve anorgazmi düzeylerinin katılımcıların medeni durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Bekar olan kadın katılımcıların iletişim düzeylerinin evli kadın katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır. Evli olan katılımcıların anorgazmi ortalamaları ise bekar olan kadın katılımcılardan daha düşüktür.

.

Tablo 16

Katılımcıların Medeni Durumlarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Evli (N=95)	Bekar (N=169)	t	p
	Ort±SS	Ort±SS		
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği				
Düşmanca	3.67±1.18	3.2±1.21	3.06	**p<0.05**
Korumacı Cinsiyetçilik				
Heteroseksüel Yakınlık	3.65±1.24	3.04±1.28	3.72	**p<0.05**
Koruyucu	3.77±1.24	3.21±1.1	3.77	**p<0.05**
Tamamlayıcı Farklılaştırma	3.55±1.18	3.24±1.18	2.07	**p<0.05**
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	3.67±0.94	3.18±0.9	4.17	**p<0.05**
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları				
Düşmanca	3.82±0.91	3.86±0.98	-.35	p>0.05
Korumacı	3.46±1.1	2.85±0.98	4.65	**p<0.05**
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	3.64±0.78	3.36±0.75	2.91	**p<0.05**

Katılımcıların medeni durumlarına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçek ortalamaları, bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonucuna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları ve toplam düzeylerinin katılımcıların medeni durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Bekar olan katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları ve toplam düzeylerinin evli katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ve korumacı alt boyutu düzeylerinin katılımcıların medeni durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Bekar olan katılımcıların erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam korumacı çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeylerinin evli katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır.

Tablo 17

Kadın Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Durumlarına Göre Cinsel Doyum Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Matürbasyon Yapanlar (N=107)	Mastürbasyon Yapmayanlar (N=35)	t	p
	Ort±SS	Ort±SS		
Golombok-Rust Cinsel Doyum Ölçeği				
Sıklık	1.89±0.83	2.11±1.15	-1.08	p>0.05
İletişim	1.19±1.02	2.07±1.3	-3.65	**p<0.05**
Doyum	1.36±0.87	1.61±1.13	-1.2	p>0.05
Kaçınma	0.84±0.68	1.35±0.92	-2.99	**p<0.05**
Dokunma	0.63±0.81	1.6±1.14	-4.66	**p<0.05**
Vajinismus	1.21±0.8	1.49±0.54	-2.35	**p<0.05**
Anorgazmi	1.55±0.87	1.84±1.13	-1.42	p>0.05
Kadın cinsel doyum toplam	1.19±0.58	1.69±0.79	-3.47	**p<0.05**

Kadın katılımcıların mastürbasyon yapma durumlarına göre cinsel doyum ölçek ortalamaları, bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Analiz sonucuna göre cinsel doyum alt boyutlarından iletişim, kaçınma, dokunma, vajnismus ve cinsel doyum toplam düzeylerinin kadın katılımcıların mastürbasyon yapma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Mastürbasyon yapmayan kadın katılımcıların iletişim, kaçınma, dokunma, vajinismus ve cinsel doyum toplam düzeylerinin mastürbasyon yapan kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 18

Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Durumlarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Mastürbasyon Yapanlar (N=227)	Mastürbasyon Yapmayanlar (N=37)	t	p
	Ort±SS	Ort±SS		
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Alt Boyutları				
Düşmanca	3.35±1.24	3.43±1.12	-.33	p>0.05
Korumacı cinsiyetçilik				
Heteroseksüel yakınlık	3.18±1.3	3.74±1.18	-2.44	**p<0.05**
Koruyucu	3.33±1.17	3.93±1.13	-2.93	**p<0.05**
Tamamlayıcı farklılık	3.22±1.12	4.16±1.26	-4.64	**p<0.05**
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	3.3±0.94	3.67±0.91	-2.26	**p<0.05**
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları				
Düşmanca	3.76±0.94	4.4±0.85	-3.92	**p<0.05**
Korumacı	3.06±1.07	3.17±1.03	-.58	p>0.05
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	3.41±0.77	3.78±0.74	-2.79	**p<0.05**

Araştırmaya katılan bireylerin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ortalamalarını mastürbasyon yapma durumuna göre karşılaştırmak amacıyla bağımsız örneklem t-testi uygulanmıştır.

Analiz sonucuna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık, koruyucu, tamamlayıcı farklılık ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ortalamalarının mastürbasyon yapma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Mastürbasyon yapmayan katılımcıların heteroseksüel yakınlık, koruyucu, tamamlayıcı farklılık ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ortalamalarının mastürbasyon yapan katılımcılardan daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam ortalamalarının mastürbasyon yapma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Mastürbasyon yapmayan katılımcıların düşmanca cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam ortalamalarının mastürbasyon yapan katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 19

Katılımcıların Mastürbasyon Yapma Sıklıklarına Göre Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Düzeylerinin Karşılaştırılması

	Hiç[1] (N=61)	Ayda bir[2] (N=59)	Haftada bir[3] (N=113)	Günde bir[4] (N=26)	Günde birden fazla[5] (N=5)	F	p	Fark
	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS	Ort±SS			
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği Alt Boyutları								
Düşmanca	3.46±1.2	3.56±1.19	3.28±1.22	3±1.24	3.62±1.64	1.23	p>0.05	
Korumacı cinsiyetçilik								
Heteroseksüel yakınlık	3.71±1.2	3.49±1.26	3.13±1.24	2.35±1,11	2.7±2.26	6.48	**p<0.05**	1>3,4
Koruyucu	3.8±1.2	3.45±1.2	3.29±1.09	2.98±1,3	3.25±0.88	2.97	**p<0.05**	1>3,4
Tamamlayıcı farklılık	3.85±1.3	3.58±1.07	3.14±1.05	2.67±1,21	3.13±1.3	6.92	**p<0.05**	3<1,2
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	3.62±0.95	3.53±0.99	3.24±0.87	2.83±0,88	3.32±0.94	4.34	**p<0.05**	3<1,2,4
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği Alt Boyutları								
Düşmanca	4.13±0.92	3.91±0.84	3.75±0.98	3.39±0,99	4.1±0.61	3.49	**p<0.05**	4<1,2
Korumacı	3.28±1.12	3.28±1.04	2.95±1.05	2.55±0,8	3.4±1.12	3.32	**p<0.05**	3<1,2
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	3.71±0.76	3.6±0.72	3.35±0.77	2.97±0,68	3.75±0.66	5.77	**p<0.05**	4<1,2,3

Araştırmaya katılan bireylerin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygular ölçek ortalamalarını mastürbasyon yapma sıklığına göre karşılaştırmak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık, koruyucu, tamamlayıcı farklılık ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ortalamalarının mastürbasyon yapma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$).

Farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc analizlerinden LSD kullanılmıştır. Hiç mastürbasyon yapmayan katılımcıların heteroseksüel yakınlık ve koruyucu ortalamalarının haftada bir ve günde bir mastürbasyon yapan katılımcılardan yüksek olduğu saptanmıştır. Haftada bir mastürbasyon yapan katılımcıların tamamlayıcı farklılık ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam ortalamalarının hiç mastürbasyon yapmayan ve ayda bir mastürbasyon yapan katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır.

Analiz sonucuna göre erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından düşmanca, korumacı ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam ortalamalarının mastürbasyon yapma durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır($p<0.05$). Günde bir kez mastürbasyon yapan katılımcıların düşmanca cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam ortalamalarının hiç mastürbasyon yapmayan ve ayda bir kez mastürbasyon yapan katılımcılardan düşük olduğu saptanmıştır. Haftada bir kez mastürbasyon yapan katılımcıların korumacı cinsiyetçilik ortalamalarının ise hiç mastürbasyon yapmayan ve ayda bir kez mastürbasyon yapan katılımcılardan düşük olduğu saptanmıştır.

BÖLÜM 4: TARTIŞMA

Bu araştırmada, genç yetişkinlerde kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ile cinsel doyum arasındaki ilişki incelemiştir ve araştırma değişkenleri cinsiyet, medeni durum ve öğrenim durumuna göre karşılaştırılmıştır. Bu bölümde toplanan verilerin analizleri sonucunda elde edilen bulguların yorumlanmasına ve tartışılmasına yer verilecektir.

Bu araştırmaya 20-45 yaş arası 264 yetişkin birey (%53.8 kadın, %46.2 erkek) katılmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin büyük çoğunluğu romantik ilişkisi olan (%51.89) ve bekar (%64) bireylerdir. İnsanlar yirmili yaşların başından kırklı yaşlarının ortalarına kadar süre gelen zaman diliminde iş hayatı, partner/eş seçimi ve partnerle birlikte hayatı idame ettirme gibi oldukça önemli yaşam olaylarını deneyimleme fırsatı bulurlar (Aydın, 2002:25). Aynı zamanda bu dönemde yaşanan deneyimler kişilerin cinsel hayatlarını da etkilemektedir (Donnelly, 1993:171). Ayrıca kişilerin çocukluk dönemlerinden itibaren kendilerine yüklenen cinsiyet rolleri yaşamda elde ettikleri deneyimlerini pek çok açıdan etkileyebilmektedir (Kaşdarma, 2018:2451). Bu durum, toplumda kadına ve erkeğe ilişkin çelişik duygu ve tutumların oluşmasına neden olmuştur (Sakallı, 2008:6). Bu durumda bireylere yüklenilen toplumsal cinsiyet rolleri çoğu toplumda kadınların erkeklerden daha düşük bir konumda olduğu ve kadının erkeğe göre daha zayıf özelliklere sahip olduğu düşüncelerinin benimsenmesine sebep olmuştur (Glick ve Fiske , 1999:530). Kadın ve erkeğin bu şekilde ayrıştırılmasındaki en önemli etken ise toplumsal normlardır (Ayran, 2014:23). Glick ve Fiske (1996:495) oluşan bu ayrımı cinsiyetçilik kavramıyla açıklamışlardır. Tüm bu etkenlerin bireylerin cinsel hayatını da etkileyebileceği düşünülebilir. Cinselliğin yalnızca biyolojik değil aynı zamanda ruhsal bir süreç olduğu (İncesu, 2005:8) göz önünde bulundurulduğunda cinsiyetçilik ve cinsel doyum arasında ilişki olabileceği düşünülerek bu çalışma yapılmıştır.

Bu çalışmada kadın katılımcılarda cinsel doyum ile çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında ilişki olduğu bulunurken cinsel doyum ile erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında ilişki olmadığı saptanmıştır.

Kadın katılımcılarda düşmanca cinsiyetçilik ile iletişim, kaçınma, dokunma ve vajinismus arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Heteroseksüel yakınlık ile doyum,

kaçınma, vajinismus arasında; koruyucu ataerkillik ile kaçınma, vajinismus arasında; tamamlayıcı farklılık ile vajinismus arasında ilişki olduğu olduğu saptanmıştır. Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ile iletişim, kaçınma ve vajinismus arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Bu sonuca göre çelişik duygulu cinsiyetçiliğin artması kadınlarda cinsel doyum düzeyinin azalmasına neden olabileceğini akla gelmektedir (Ayotallahi, 2024:82). Korumacı cinsiyetçi tutumların, düşmanca cinsiyetçi tutumlara göre kadın cinsel doyumunda ilişkili olmadığı boyutlar iletişim ve dokunma alt boyutlarıdır. Korumacı cinsiyetçi tutumların da cinsel doyumun diğer alt boyutlarından kaçınma, doyum ve vajinismusla ilişkili olması cinsiyetçiliğin her halinin kadın cinselliğine olan yıkıcı etkisini vurgulamaktadır. Kadınların cinsel doyum düzeylerinin toplumun kadınlara yönelik beklentilerinden erkeklere yönelik beklentilerine göre daha fazla etkilendiği söylenebilir (Yılmaz, 2014:27; Karagöz, 2021:816; Muehlenhard ve Shippee, 2010:553). Özellikle vajinismus düzeylerinin çelişik duygulu cinsiyetçiliğin tüm alt boyutlarıyla ilişkili olması, toplumun kadınlar için cinselliği bir haz alma eylemi olarak kodlamıyor oluşuna kadınların vermiş olduğu dolaylı bir tepki olarak düşünülebilir. Ayotallahi'nin (2014:83) yapmış olduğu çalışmada kadın katılımcıların cinsel doyumları ile çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutlarından düşmanca çelişik duygulu cinsiyetçilik ile aralarında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Buna karşılık yine aynı çalışmada kadın katılımcıların cinsel doyumları ile çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutlarından korumacı çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Gürbüz'ün (2022:75) yapmış olduğu çalışmada vajinismus ve cinsiyet rolleri tutumuna bakıldığında, geleneksel cinsiyet rolü ve erkek cinsiyet rolü arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Yaptığımız bu çalışmada erkek katılımcılarda cinsel doyum ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere yönelik çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında bir ilişki bulunmamıştır. Bu durum toplumda var olan cinsiyetçi tutumların kadınlar üzerinde daha olumsuz etkilerinin olmasına bağlanabilir (Karagöz, 2021:83). Yalnızca erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ile cinsel doyum alt boyutlarından empotans ve kaçınma arasında ilişki olduğu saptanmıştır. Bu durum toplumun cinselliğe her zaman hazır olması beklenen "ideal erkek" imgesine karşı sertleşme sorunu yaşayan bireylerin, kendilerini ve "ideali" kıyaslamalarıyla hemcinslerine karşı düşmanca tutumlar geliştirebileceğini akla getirmektedir.

Ayotallahi'nin (2014:83) yapmış olduğu çalışmada erkek katılımcılarda ise cinsel doyum ile çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır. Bu yönüyle ulaşılan sonuçların yapmış olduğumuz çalışmayla aynı doğrultuda olduğu söylenebilir.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Erkek katılımcıların heteroseksüel yakınlık, düşmanca cinsiyetçilik, koruyucu ataerkillik ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam düzeylerinin kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Tamamlayıcı farklılaştırma düzeyi ise kadın katılımcılarda daha yüksek bulunmuştur. Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca ve korumacı çelişik duyguların cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Düşmanca çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyi kadınlarda daha yüksekken, korumacı çelişik duygulu cinsiyetçilik erkeklerde daha yüksek bulunmuştur. Aktan ve Asker'in (2019:649) üniversite öğrencileriyle yapmış olduğu çalışmada çelişik duygulu cinsiyetçilik ile erkeklere yönelik çelişik duygulu cinsiyetçiliğin cinsiyete göre farklılık göstermediği saptanmıştır. Danış ve arkadaşlarının (2020:140) yapmış olduğu çalışmada ise katılımcıların cinsiyetine göre hem düşmanca cinsiyetçilik hem de korumacı cinsiyetçilik düşüncelerinin anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erkek katılımcıların düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik düzeylerinin kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Cengiz'in (2020) yapmış olduğu çalışmada düşmanca çelişik duygulu cinsiyetçiliğin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiği saptanırken korumacı cinsiyetçiliğin cinsiyete göre farklılık göstermediği bulunmuştur.

Araştırmaya katılan erkek bireylerin cinsel doyum alt boyutlarından iletişim düzeylerinin mastürbasyon yapma sıklığına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Günde birden fazla mastürbasyon yapan erkek katılımcıların iletişim düzeylerinin günde bir ve haftada bir mastürbasyon yapan katılımcılardan düşük olduğu saptanmıştır. Cinsel aktivite olarak mastürbasyon dışında bir eylemi olmayan kişilerin iletişim motivasyonunun azaldığı düşünülebilir.

Araştırmaya katılan kadınların da mastürbasyon yapma sıklığına göre cinsel doyum düzeylerinin anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Kadın katılımcıların mastürbasyon yapma durumlarına göre cinsel doyum alt boyutlarından iletişim, kaçınma, dokunma, vajinismus ve cinsel doyum toplam düzeylerinin kadın katılımcıların

mastürbasyon yapma durumuna göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Mastürbasyon yapmayan kadın katılımcıların kaçınma, vajinismus düzeylerinin mastürbasyon yapan kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Mastürbasyon yapmayan kadın katılımcıların iletişim ve dokunma ve cinsel doyum toplam düzeylerinin mastürbasyon yapan kadın katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır. Günde birden fazla mastürbasyon yapan kadın katılımcıların sıklık düzeyinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Toplumumuzda kadınların cinsel yaşamda pasif olması, eşinin uyarmasını ve orgazma götürmesini beklemeleri gerektiği gibi cinsellikten alınan zevki azaltacak tutumlar mevcuttur (Uyar, 2015:26). Bunlara karşı bu çalışmada çıkan sonuçlar kadınların aktif cinselliğinin cinsel doyumlarını olumlu şekilde etkilediğini ortaya çıkarmıştır. Mastürbasyon yaparak kendi bedenini daha iyi tanımak ve iletişim yoluyla bunu partnere anlatabilmenin cinsel doyum üzerinde pozitif etkisi olabileceği düşünülmektedir (Dinç, 2012:74). Hiç mastürbasyon yapmayan katılımcıların ise kaçınma ve vajinismus düzeylerinin diğer katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanırken dokunma, iletişim ve cinsel doyum toplam düzeylerinin daha düşük olduğu saptanmıştır. Bulunduğumuz toplum yapısına göre geçmiş zamanlardan günümüze gelinceye dek cinselliğe tabu olarak bakıldığı yadsınamaz bir gerçektir. Cinsellik içeren durumların aile içinde sohbet konularına dahil edilmesi toplumumuzun yapısına göre hoş karşılanmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında cinselliğin ayıp kabul edilmesi ve yapılması yasak olan bir eylemmiş gibi algılanması, bireylerin cinsellikle ilgili bilgilerin saklandığı bir sosyal ortamda yetişmesine neden olmaktadır (Zeytin, 2018:803). Ancak yapılan çeşitli çalışmalarda erkeklerin kadınlara kıyasla cinsellik konusunda daha esnek olabildiği ve bilişsel yapılarının da kadınlardan bu konuda daha aktif olduğu bulunmuştur (Derman, 2021:64). Bu sonuca bakıldığında cinsiyete göre farklılıkların olmasının en büyük sebeplerinden biri de toplum yapısı ve kültürel bakış açısıdır (Yüksel ve ark., 2012:440; Şahin ve ark., 2006). Gürbey'in (2022:79) yapmış olduğu çalışmada cinsel doyumun cinsiyete göre farklılık gösterdiği, kadın katılımcıların cinsel doyumlarının erkek katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır. Ertem'in (2023:44) yapmış olduğu çalışmada da cinsel doyumun cinsiyete göre farklılık gösterdiği, kadın katılımcıların cinsel doyumlarının erkek katılımcılardan daha düşük olduğu bulunmuştur. Yapılan bazı çalışmalarda ise kişinin cinsel olarak aktif bir hayatının olması ya da olmaması cinsel mitlere dayandırılmıştır (Özmen 1999:50; İncesu 2004:11; Yaşan ve Gürgen 2004:6;

Kukulu, Gürsoy ve Ak 2009:53; Torun, Torun ve Özaydın 2011:24). Fakat bu cinsel mitler cinselliğe dair yanlış inançların ortaya çıkmasına neden olurken bu sebeple de kişinin cinsel hayatında sorunların çıkmasına yol açabilmektedir. Türkiye toplumunda erkekler nispeten serbest bir şekilde cinselliği deneyimlerken kadınların bekaret baskısı nedeniyle cinsel hayatlarının kısıtlanması bir başka toplumsal gerçektir.

Erkek katılımcıların medeni durumlarına göre empotans, sıklık ve erkek cinsel doyum toplam düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bekar olan erkek katılımcıların empotans düzeylerinin evli erkek katılımcılardan daha yüksek olduğu bulunurken, sıklık ve erkek cinsel doyum toplam düzeylerinin evli erkek katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır. Toplumumuzda evlilik dışı cinsel ilişkinin tabu olduğu bilinmektedir. Bu durumun etkisiyle evlilik dışı cinsel ilişkiyi tercih etmeyen erkekler olabileceği gibi bazı heteroseksüel bekar erkeklerin yine aynı tabuların kadınları cinsel deneyimden alıkoyması sebebiyle cinsel ilişki yaşayabilecekleri, kendilerine uygun partner bulamıyor olma ihtimali akla gelmektedir.

Kadın katılımcıların medeni durumlarına göre iletişim ve anorgazmi düzeylerinin katılımcıların medeni durumuna göre farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bekar olan kadın katılımcıların iletişim düzeylerinin evli kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Evli olan katılımcıların anorgazmi ortalamaları ise bekar olan kadın katılımcılardan daha düşüktür. Karagöz'ün (2021:57) yapmış olduğu araştırmaya göre katılımcıların medeni durumlarına göre cinsel doyum düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bu çalışmaya göre evli katılımcıların cinsel doyumlarının daha düşük olduğu saptanmıştır. Çalı'nın (2021:66) araştırmasına göre ise medeni duruma göre, cinsel doyumun anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır. Buna karşılık, cinsel doyumun alt boyutlarından sıklık ve iletişimin medeni duruma göre anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur. Aynı çalışmada bekar katılımcıların sıklık düzeyinin, evli katılımcıların ise iletişim düzeylerinin anlamlı olarak daha düşük olduğu bulunmuştur. Arslan'ın (2021:43) kadın katılımcılarla yürüttüğü çalışmada cinsel yaşamın düzenli olmasıyla cinsel doyum ve romantik ilişki doyumu arasında ilişki olduğu saptanmıştır. Yıldırım'ın (2023:51) yapmış olduğu araştırmada medeni duruma cinsel doyumun erkeklerde farklılık göstermediği bulunurken kadınlarda ise cinsel doyumun alt boyutlarından olan vajinismus ve iletişimin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Evli

kadınların vajinismus düzeyleri bekar kadınlara oranla daha düşükken iletişim düzeyinin ise bekar kadınlardan daha düşük olduğu bulunmuştur. Gürbüz'ün (2022:58) kadın katılımcılarla yürüttüğü araştırmada medeni duruma göre cinsel doyum düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bekar olan kadınların cinsel doyumlarının evli kadınlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. Başka bir çalışmada ise cinsel yönden aktif olan kadınların cinsel doyum düzeylerinin cinsel yönden aktif olmayanlardan daha yüksek olduğu saptanmıştır (Karadağ, 2022:82). Erdinç'in (2018:45) yaptığı çalışmaya göre, evli bireylerin cinsel doyum düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaştığı bulunmuştur. Bu çalışmaya göre evli kadınların cinsellikte yaşadıkları sorunların, erkeklerle karşılaştırıldığında daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bunun sebebinin cinselliği başlatmanın geleneksel toplumlarda kadınının masumiyetini zedeleyeceği (Kayır,1998:4) düşüncesi sebebiyle bu eylemi başlatmanın erkeğe ait bir görevmiş gibi atfedilmesi olabileceği akla gelmektedir. Bu açıdan bakıldığında kadınlar cinsellik sırasında erkekler kadar rahat olamayabilir ve kendini ifade etme gücü kısıtlanmış hissedebilir. Aynı zamanda evlilikle birlikte çocuk sahibi olmanın da cinsel hayatı olumsuz etkileyebileceği düşünülebilir. Çocuğu olan kadınların cinsellikte eşlerine karşı hissettikleri sıcaklık ve samimiyet değişmezken erkeklerde bu süreç daha farklı ilerlemektedir (Ahlborg ve ark., 2005:170).

Katılımcıların medeni durumlarına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları ve toplam düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bekar olan katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları ve toplam düzeylerinin evli katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır. Yılmaz'ın (2014:54) yapmış olduğu çalışmada evli kişilerde cinsiyet rollerini benimseyen kadınların, cinsiyet eşitliğini benimseyen kadınlara göre cinsel doyum düzeylerinin daha düşük olduğu bulunmuştur. Bir başka çalışmada evlilerin, bekar ve aktif cinsel yaşamı olan bireylere göre geleneksel cinsiyet rollerine adapte olduklarını göstermiştir. Bu da araştırma sonucunda da geleneksel yaklaşıma sahip bireylerin daha düşük cinsel doyuma sahip olduğu saptanmıştır (Bekleviç, 2017:21). Bu çalışmalara bakıldığında ataerkil toplum yapısının sonucu olarak ortaya çıkan cinsiyet eşitsizliğinin cinsel yaşam üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür (Karagöz, 2021:70).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, genç yetişkinlerde kadın ve erkek cinsiyetlerine ilişkin çelişik duygular ile cinsel doyum arasındaki ilişkiye yönelik ilişki incelemiştir.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ile erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Çelişik duygulu cinsiyetçilik ve kadın cinsel doyumu arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ile cinsel doyum alt boyutlarından empotans ve kaçınma ile anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Katılımcıların cinsiyetlerine göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeylerinin farklılık gösterdiği saptanmıştır. Erkek katılımcıların korumacı, düşmanca ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam düzeylerinin kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır**.**

Erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca ve korumacı çelişik duyguların cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır. Düşmanca çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyi kadınlarda daha yüksekken, korumacı çelişik duygulu cinsiyetçilik erkeklerde daha yüksek bulunmuştur.

Bekar olan erkek katılımcıların empotans düzeylerinin evli erkek katılımcılardan daha yüksek sıklık ve cinsel doyum toplam düzeylerinin evli erkek katılımcılardan daha düşük bulunmuştur.

Evli olan kadın katılımcıların iletişim düzeylerinin bekar kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bekar olan kadın katılımcıların anorgazmi ortalamaları ise evli olan kadın katılımcılardan daha yüksektir.

Bekar olan katılımcıların çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları ve toplam düzeylerinin evli katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır.

Mastürbasyon yapmayan kadın katılımcıların kaçınma, vajinismus düzeylerinin mastürbasyon yapan kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu saptanmıştır. Mastürbasyon yapmayan kadın katılımcıların iletişim ve dokunma ve cinsel doyum toplam düzeylerinin mastürbasyon yapan kadın katılımcılardan daha düşük olduğu saptanmıştır.

Öneriler

- Yapmış olduğumuz çalışmada genç yetişkin bireylerin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve cinsel doyumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Gelecek çalışmalarda yaş sınırı genişletilerek bu değişkenlerin incelenmesine yönelik çalışmalara yürütülebilir.

- Bu çalışmaya 264 katılımcı katkıda bulunmuştur. Gelecek araştırmalarda daha yüksek katılımcı sayısıyla çalışılabilir.

- Daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde alanyazında çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeklere ilişkin çelişik duygular ve cinsel doyumun genç yetişkin bireyler üzerinde araştırılmadığı gözlemlenmiştir. Gelecek çalışmalarda farklı değişkenler de dahil edilerek daha kapsamlı çalışmaların yapılması önerilmektedir. Bu anlamda yapmış olduğumuz çalışma, gelecek araştırmalar için önemli bir katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Ahlborg, T., Dahlöf, L. G. ve Hallberg, L. R. M. (2005). Quality of the intimate and sexual relationship in first- time parents six months after delivery. *Journal of Sex research, 42*(2), 167-174.

Aktan, T. ve Asker, H. (2020). Üniversite öğrencilerinde işlevsel olmayan romantik inançlarla çelişik duygulu cinsiyetçiliğin ve ilişki deneyiminin ilişkisi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(3), 635-653.

Arslan, D. (2021). *Kadınlarda Cinsel Doyum ve Romantik İlişki Doyumu* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Okan Üniversitesi.

Ayatollahi, M. (2014). Cinsel doyumu yordayan demografik ve psikolojik değişkenlerin incelenmesi.

Aydın, B**.** (2002). Genç yetişkinlik. *İçn:Gelişim psikolojisi***.** (Ed: B. Aydın). Ankara: Televizyon Tanıtım Tasarım Yayıncılık Ltd. Şti.

Aydın, H. (1998). Cinsellik ve cinsel işlev. *Temel Psikiyatri*, *2*, 605-615.

Boyacıoğlu, G. S. (1999). Kadın cinsel işlev bozuklukları. *Psikiyatri Dünyası*, *2*, 54-59.

Bozdemir, N. ve Özcan, S. (2011). Cinselliğe ve cinsel sağlığa genel bakış. *Turkish journal of family medicine and primary care*, *5*(4).

Byers, E. S. (2005). Relationship satisfaction and sexual satisfaction: A longitudinal study of individuals in long- term relationships. *Journal of sex research*, *42*(2), 113-118.

Canel, A. N. (2012). Evlilik ve aile hayatı. *Marriage and family life. İstanbul, Turkey: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı*.

CETAD, (2006) 1. Bilgilendirme Dosyası Basın Bülteni, *Cinsel Yaşam ve Sorunları*, İstanbul.

Connelly, K. ve Heesacker, M. (2012). Why is benevolent sexism appealing? Associations with system justification and life satisfaction. *Psychology of women Quarterly, 36*(4), 432-443.

Çalı, D. (2021). *Kadınlarda Cinsel doyum Üzerine, Cinsel Mitlerin ve Ruminasyonun Etkisi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Kent Üniversitesi.

Danaci, A. E., Oruç, S., Adigüzel, H., Yildirim, Y. ve Aydemir, O. (2003). Relationship of sexuality with psychological and hormonal features in the menopausal period. *The West Indian Medical Journal*, *52*(1), 27-30.

Danış, M. Z., Erkoç, B., Güç Çınar, E., Usta, Ş. (2020). Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Algısına Yönelik Bir Araştırma. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 10(20),* 138-151.

Derman, O. (2021). Tarihsel süreçte toplumsal cinsiyet. *Cocuk Sagligi ve Hastaliklari Dergisi, 64*.

Dinç, S. (2012). *Orgazm olamayan kadınlar ile orgazm olabilen kadınların atılganlık düzeyleri, benlik saygıları, beden algıları ve evlilik uyumları açısından karşılaştırılması* [Yüksek Lisans Tezi], Maltepe Üniversitesi.

Doğan, S. (2006). Cinsellikten tiksinti duyma bozukluğu: Davranışçı tedaviye olumlu ve hızlı yanıt veren bir olgu. *Klinik psikiyatri, 9*(4), 191-197.

Doğan, S. (2011). Cinsel işlev bozuklukları, depresyon ve antidepresanlar. *Journal of Mood Disorders, 1*(2), 81-6.

Dökmen, Z. Y. (2004). Toplumsal Cinsiyet: Sosyal Psikolojik Açıklamalar. İstanbul: Sistem Yayıncılık

Donnelly, D. A. (1993). Sexually inactive marriages. *Journal of Sex Research*, *30*(2), 171-179.

Ecevit, Y. (2011). Toplumsal Cinsiyet Sosyolojisine Başlangıç. Y. Ecevit, N. Karkıner (Ed.).

Erdinç, İ. (2018). *Evli çiftlerde, evlilik uyumu, cinsel yaşam doyumu ve yaşam doyumu arasında ki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ertem, N. B. (2023). *Dindarlık ve Cinsel Mitler ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Ufuk Üniversitesi.

Fiske, S. T., Xu, J., Cuddy, A. C. ve Glick, P. (1999). (Dis) respecting versus (dis) liking: Status and interdependence predict ambivalent stereotypes of competence and warmth. *Journal of social issues*, *55*(3), 473-489.

Glick, P. ve Fiske, T. S. (1999). The ambivalence toward men inventory: Differentiating hostile and benevolent beliefs about men. *Psychology of Women Quarterly, 23*, 519- 536.

Glick, P. ve Fiske, T. S. (1996). The ambivalent sexism inventory: Differentiating hostile and benevolent sexism. Journal of Personality and Social Psychology, 70, 491-512.

Glick, P., Lameiras, M., Fiske, S. T., Eckes, T., Masser, B., Volpato, C., Manganelli, A. M., Pek, J., Huang, L., Sakallı-Uğurlu, N., Castro, Y. R., Luiza, M., Pereira, D., Willemson, T. M., Brunner, A., Materna, I. ve Wells, R. (2004). Bad but bold: Ambivalent attitudes toward men predict gender inequality in 16 nations. *Journal of Personality and Social Psychology, 86* (5), 713-728

Glick, P., Sakallı–Ugurlu, N., Ferreira, M. C. ve Aguiar de Souza, M. (2002). Ambivalent sexism and attitudes toward wife abuse in Turkey and Brazil. *Psychology of Women Quarterly*, *26*(4), 292-297.

Gülsün, M., Ak, M. ve Bozkurt, A. (2009). Psikiyatrik açıdan evlilik ve cinsellik. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, *1*(1), 68-79.

Gürbey, H. N. (2022). *Obsesif Kompulsif Bozukluk Tanısı Almış Kadın ve Erkeklerin İlişki Doyumu ve Cinsel Doyum Açısından Karşılaştırılması* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Üsküdar Üniversitesi.

Gürbüz, E.N. (2022). *İstanbul'da Yaşayan Genç Yetişkin Kadınların Cinsel Doyumlarının Beden Algısı ve Toplumsal Cinsiyet Rolü Açısından İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Okan Üniversitesi.

Hammond, M. D. ve Sibley, C. G. (2011). Why are benevolent sexists happier?. *Sex Roles*, *65*(5), 332-343.

Henderson, A. W., Lehavot, K. ve Simoni, J. M. (2009). Ecological models of sexual satisfaction among lesbian/bisexual and heterosexual women. *Archives of sexual behavior*, *38*, 50-65.

İncesu, C. (2004). Cinsel işlevler ve cinsel işlev bozuklukları. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, *7*(3), 3-13.

İncesu, C. (2006). Cinsel yaşam ve sorunları. *İstanbul: Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği Yayınları*.

Jost, J. T. ve Banaji, M. R. (1994). The role of stereotyping in system- justification and the production of false consciousness. *British journal of social psychology*, *33*(1), 1-27.

Karadağ, E.H. (2022). *Evli Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Cinsel Mitlere Olan İnançları ve Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Gelişim Üniversitesi.

Karagöz, M. (2021). *Toplumsal Cinsiyet Rolleri ile Cinsel Doyum Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Kent Üniversitesi.

Karagöz, M. A., Gül, A., Borg, C., Erihan, İ. B., Uslu, M., Ezer, M., Bağcıoğlu, M. (2021). COVID-19 salgınının cinsellik üzerindeki etkisi: Türkiye'deki çiftler arasında kesitsel bir çalışma. *Uluslararası iktidarsızlık araştırmaları dergisi* , *33* (8), 815-823.

Kaşdarma, E. (2018). Toplumsal cinsiyet eşitsizliği: Sosyo-psikolojik unsurlar ve sistemi meşrulaştırma kuramı ekseninde bir analiz. *OPUS International Journal of Society Researches*, *9*(16), 2438-2460.

Kayır, A. (1998). Cinsellik Kavramı ve Cinsel Mitler, Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi (1): Cinsel Sorunlara Genel Yaklaşım. *Istanbul: Roche Müstahzarları Sanayi AŞ*.

Kelly, M.P., Strassberg, D.S. ve Turner C.M. (2006). Behavioral assessment of couples' communication in female orgasmic disorder. *Journal of Sex ve Marital Therapy*, 32, 81–95

Kısa, C. (2010) *Kadın Bedeninin Cinselliği Reddedişi: Vajinismus Cinsel Terapi Uygulama Elkitabı.* CK Yayınevi, Ankara, 20-50.

Kilci, Ş. (2018). *Evlilik hazırlığı yapan çiftlerin cinsel mitlere inanma durumları ve etkileyen faktörler* [Yüksek Lisans Tezi], Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Kim, JL, Lynn Sorsoli, C., Collins, K., Zylbergold, BA, Schooler, D. ve Tolman, D.L. (2007). Seksten cinselliğe: Primetime televizyonunda heteroseksüel senaryoyu ifşa etmek. *Seks araştırmaları dergisi , 44* (2), 145-157.

Kocagöz, S. Z. (2008). *Cinsel Işlev Bozukluğu Tipleri ne Cinsel Mitler Arasındaki Ilişki* [Yüksek Lisans Tezi], Bursa Uludağ Üniversitesi.

Kukulu, K., Gürsoy, E., ve Sözer, G. A. (2009). Türk üniversite öğrencilerinin cinsel mitlere olan inançları. *Cinsellik ve Engellilik , 27* , 49-59.

Lawrance, K. A., ve Byers, E. S. (1995). Sexual satisfaction in long- term heterosexual relationships: The interpersonal exchange model of sexual satisfaction. *Personal relationships, 2*(4), 267-285.

Masters, W. H., ve Johnson, V. E. (1994). İnsanda cinsel davranış. *Bilimsel ve Teknik Çeviri Vakfi, İstanbul*.

Meana, M. ve Nunnink, S. E. (2006). Seks sırasında bilişsel dikkat dağıtmanın içeriğindeki cinsiyet farklılıkları. *Seks Araştırmaları Dergisi , 43* (1), 59-67.

Durukan, E. Ö. (2018) *Cinsel mitlerin ve benlik saygısının cinsel doyuma etkisinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özmen, H.E. (1999) Cinsel Mitler ve Cinsel İşlev Bozuklukları. Psikiyatri Dünyası ; 3(2): 49-53.

Öztürk, C. Ş. ve Arkar, H. (2014). Evli çiftlerde evlilik uyumu ve cinsel doyum arasındaki ilişkiler. *Literatür ve Sempozyum*, *1*(3), 16-24.

Öztürk, M. O. ve Uluşahin, A. (2018). *Ruh sağlığı ve bozuklukları*. Nobel Tıp Kitabevleri.

Rodoplu, A. (2019). *Evli çiftlerde evlilik uyumu ile cinsel doyum arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Rodoplu, A. (2019). *Evli çiftlerde evlilik uyumu ile cinsel doyum arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Roediger, E., Behary, W. T. ve Zarbock, G. (2018). *Demek ki Oluyormuş: Şema Terapi İle Eşler Arası Anlaşmazlıkları Anlamak ve Çözmek* (Çev. Nihan Azizerli). İstanbul: Psikonet Yayınları.

Sadock, B.J., ve Sadock, V.A. (2007). *Normal insan cinselliği, cinsel işlev ve cinsel*

Sakallı-Uğurlu, N. (2008). Erkeklere ilişkin çelişik duygular ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması. *Türk Psikoloji Yazıları*, *11*(21), 1-11.

Sakallı-Uğurlu, N. (2008). Erkeklere ilişkin çelişik duygular ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması. *Türk Psikoloji Yazıları*, *11*(21), 1-11.

Sakalli-Uğurlu, N. (2003). Cinsiyetçilik: Kadinlara ve Erkeklere İlişkin Tutumlar ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Kurami. *Türk Psikoloji Yazilari*.

Scott, V. C., Sandberg, J. G., Harper, J. M. ve Miller, R. B. (2012). The impact of depressive symptoms and health on sexual satisfaction for older couples: Implications for clinicians. *Contemporary Family Therapy*, *34*, 376-390.

Smith, A., Lyons, A., Ferris, J., Richters, J., Pitts, M., Shelley, J. ve Simpson, JM (2011). Heteroseksüel erkekler ve kadınlar arasında cinsel ve ilişki doyumu: İstenilen seks sıklığının önemi. *Seks ve evlilik terapisi dergisi , 37* (2), 104-115.

Soyer, A. (2006). *An exploration of masculinity, femininity, sexual fantasy, and masturbation as predictors of marital satisfaction* [Yüksek Lisans Tezi], Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Sütsünbüloğlu, E. (2016). *Stoması olan bireylerin cinsel doyum ve fonksiyonlarının değerlendirilmesi* [Yüksek Lisans Tezi], Dokuz Eylül Üniversitesi.

Swim, J. K. ve Hyers, L. L. (2009). 20 Sexism. *Handbook of Prejudice, Stereotyping, and Discrimination*, 407.

Şah, U., Gürel-Kayaoğlu, B Gürsel, D Eroğlu, E Sandıkçı (2022). Eleştirel Psikoloji: Yaklaşımlar, Gündemler, Tartışmalar (İletişim Yayınları)

Şahin, D. ve Kayır, A. (2001). Sık Görülen İki Cinsel İşlev Bozukluğu. *İstanbul: Roche Yayınları*.

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. ve Ullman, J.B. (2013). *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı* (Cilt 6, s. 497-516). Boston, MA: pearson.

Timisi, N. (1997). Medyada cinsiyetçilik.

Torun, F., Torun, S. D. ve Özaydın, A. N. (2011). Erkeklerde Cinsel Mitlere İnanma Oranları ve Mitlere İnanmayı Etkileyen Faktôrler. *Dusunen Adam: Journal of Psychiatry ve Neurological Sciences*, *24*(1).

Tuğrul, C. ve Kabakci, E. (1997). Vaginismus and its correlates. *Sexual and Marital Therapy*, *12*(1), 23-34.

Tuğrul, C., Öztan, N., ve Kabakçı, E. (1993). Golombok-Rust cinsel doyum ölçeği'nin standardizasyon çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, *4*(2), 83-88.

Tuğrul, C., Öztan, N., ve Kabakçı, E. (1993). Golombok-Rust cinsel doyum ölçeği'nin standardizasyon çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, *4*(2), 83-88.

Uğurlu Sakallı, N. (2002). Çelişik duygulu cinsiyetçilik ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk psikoloji dergisi*, *17*(49), 47-58.

Uyar, B. (2015). İnfertilite tedavisi gören kadınlarda cinsel mitlere inanma düzeyi. *Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, Diyarbakır*.

Uysal Çelik, Z. (2018). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerde sosyal ilgi düzeyleri ile çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyleri arasındaki ilişki. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitütüsü, Samsun*.

Uzun, I. (2021). *Romantik ilişkisi olan kişilerin duygusal yeme düzeylerinin cinsel doyum ve algılanan ilişki kalitesi üzerinden incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Kent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Üzümçeker, E. ve Akfırat, S. (2018). Kadın cinayetlerine yönelik atıfların cinsiyet grubuyla özdeşleşme, çelişik duygulu cinsiyetçilik ve siyasi ideolojilerle ilişkisi. *Psikoloji Çalışmaları*, *38*(1), 1-32.

Varma, GS, Karadağ, F., Oğuzhanoğlu, NK., Özdel, O., Kökten, S. (2006). Menopoz:Klimakterik Belirtiler ve Cinsel Doyum Arasındaki İlişki. New/Yeni Symposium Journal. Cilt:44, Sayı:4. pp.182-188.

Weaver, A. D. ve Byers, E. S. (2006). The relationships among body image, body mass index, exercise, and sexual functioning in heterosexual women. *Psychology of Women Quarterly*, *30*(4), 333-339.

Yağmurcu, Y. (2015). *Nesneleştirme kuramı, sistemi meşrulaştırma kuramı ve çelişik duygulu cinsiyetçilik perspektiflerinden kendini nesneleştirmenin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], Bursa Uludağ Üniversitesi.

Yasan, A. ve Gürgen, F. (2008). Marital satisfaction, sexual problems, and the possible difficulties on sex therapy in traditional Islamic culture. *Journal of sex and marital therapy*, *35*(1), 68-75.

Yıldırım, B. (2023). *Erken Dönem Uyum Bozucu Şema Alanları, Cinsel Doyum ve Kontrol Odağı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi], İstanbul Aydın Üniversitesi.

Yüksel, Ş., Cindoğlu, D. ve Sezgin, U. (2012). Kadınların bedenleri, cinsellikleri ve insan hakları. *Ruh Sağlığı ve İnsan Hakları: Vizyon, Uygulama ve Cesaret , 440* .

Zeytin, Ş. M. (2018). Sevgi Soysal'ın Yürümek Romanından Hareketle Kadın Sorunlarına Bakış, 5. *Yıldız Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, İstanbul, Bildiriler Kitabı*, 801-827.

Zilbergeld, B. ve Zildergeld, B. (1992). Erkek cinselliği. *New York: Bantam* .

EKLER

Ek 1: Golombok Rust Cinsel Doyum Ölçeği Erkek Formu

Erkek Formu

Aşağıda cinsel yaşamla ilgili sorular yer almaktadır. Her soru için "hiçbir zaman", "nadiren", "bazen", "çoğu zaman". "her zaman" şeklinde beş cevap şıkkı yer almaktadır. Sizden istenen kendi cinsel yaşamınızı göz önüne alarak soruları cevaplandırmanızdır.

Cevaplandırırken:

1. Her soruyu dikkatle okuyunuz.
2. Sorulan durumun **son zamanlarda** ne kadar sıklıkta ortaya çıktığını düşününüz.
3. Söz konusu durumun ne kadar sıklıkta ortaya çıktığına karar verdikten sonra, o seçeneğin altındaki parantezin içine [X] işareti koyarak cevabınızı belirtiniz.
4. Hiçbir soruyu cevapsız bırakmayınız.

Lütfen soruları içtenlikle ve dürüstçe cevaplandırmaya özen gösteriniz. Cevaplandırırken, başkalarının görüşlerini dikkate almadan, sadece kendi görüşünüzü belirtiniz.

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
1. Haftada 2 defadan fazla cinsel birleşmede bulunur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
2. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak, nelerden hoşlanıp nelerden hoşlanmadığınızı söyleyebilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
3. Cinsel yönden kolay uyarılır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
4. Cinsel ilişki sırasında boşalmak için henüz erken olduğunu düşünürseniz, boşalmayı geciktirebilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
5. Eşinizle olan cinsel yaşamınızı tekdüze (monoton) buluyor musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
6. Eşinizin cinsel organına dokunup, okşamaktan rahatsız olur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
7. Eşiniz sizinle sevişmek istediğinde, tedirgin ve endişeli olur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
8. Cinsel organınızın, eşinizin cinsel organına girmesinden zevk alır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
9. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak nelerden hoşlanıp, nelerden hoşlanmadığını sorarmısınız?	☐	☐	☐	☐	☐

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
10. İlişki sırasında cinsel organınızın sertleşmediği olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
11. Eşinizle olan cinsel ilişkinizde sevgi ve şefkatin eksik olduğunu hisseder misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
12. Eşinizin, cinsel organınıza dokunup okşamasından zevk alır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
13. Cinsel birleşme sırasında erken boşalmayı engelleyebilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
14. Eşinizle sevişmekten kaçınır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
15. Eşinizle olan cinsel ilişkinizi tatminkar buluyor musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
16. Önsevişme (öpme, okşama gibi) sırasında cinsel organınızın sertleştiği olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
17. Bir hafta boyunca cinsel ilişkide bulunmadığınız olur mu? (hastalık gibi nedenler dışında)	☐	☐	☐	☐	☐
18. Eşinizle karşılıklı mastürbasyon yapmaktan (kendinizi tatmin etmekten) zevk alır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
19. Eşinizle sevişmek istediğinizde, ilişkiyi siz başlatır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
20. Eşinizin sizi sevip okşamasından hoşlanır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
21. İstediğiniz kadar sık cinsel ilişkide bulunur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Eşinizle sevişmeyi reddettiğiniz olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Cinsel birleşme sırasında, cinsel organınızın sertliğini kaybettiği olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
24. Cinsel organınız, eşinizin cinsel organına girer girmez istemeden boşaldığınız olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
25. Eşinize sarılıp, vücudunu okşamaktan zevk alırmısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
26. Cinsel yaşama karşı ilgisizlik duyarmısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
27. Cinsel organınız eşinizin cinsel organına girmek üzereyken, istemeden boşaldığınız olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
28. Sevişme sırasında yaptıklarınızdan tiksinti duyar mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐

Ek 2: Golombok Rust Cinsel Doyum Ölçeği Kadın Formu

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
1. Cinsel yaşama karşı ilgisizlik duyar mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
2. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak nelerden hoşlanıp, nelerden hoşlanmadığını sorar mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
3. Bir hafta boyunca cinsel ilişkide bulunmadığınız olur mu? (adet günleri, hastalık gibi nedenler dışında)	☐	☐	☐	☐	☐
4. Cinsel yönden kolaylıkla uyarılır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
5. Sizce, sizin ve eşinizin önsevişmeye (öpme, okşama gibi) ayırdığınız zaman yeterli mi?	☐	☐	☐	☐	☐
6. Kendi cinsel organınızın, eşinizin cinsel organının giremeyeceği kadar dar olduğunu düşünür müsünüz?	☐	☐	☐	☐	☐
7. Eşinizle sevişmekten kaçınırmısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
8. Cinsel ilişki sırasında doyuma (orgazma) ulaşabilir mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
9. Eşinize sarılıp, vücudunu okşamaktan zevk alırmısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
10. Eşinizle olan cinsel ilişkinizi tatminkâr bulur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
11. Gerekirse rahatsızlık ve acı duymaksızın, parmağınızı cinsel organınızın içine sokabilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
12. Eşinizin cinsel organına dokunup, okşamaktan rahatsız olur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
13. Eşiniz sizinle sevişmek istediğinde, rahatsız olur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐

	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Çoğu zaman	Her zaman
14. Sizin için doyuma (orgazma) ulaşmanın mümkün olmadığını düşünür müsünüz?	☐	☐	☐	☐	☐
15. Haftada 2 defadan fazla cinsel birleşmede bulunur musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
16. Eşinize, cinsel ilişkinizle ilgili olarak, nelerden hoşlanıp, nelerden hoşlanmadığızı söyleyebilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
17. Eşinizin cinsel organı, sizin cinsel organınıza rahatsızlık vermeden girebilir mi?	☐	☐	☐	☐	☐
18. Eşinizle olan cinsel ilişkinizde sevgi ve şefkatin eksik olduğunu hisseder misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
19. Eşinizin cinsel organınıza dokunup okşamasından zevk alır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
20. Eşinizle sevişmeyi reddettiğiniz olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
21. Önsevişme sırasında eşiniz bızırınızı (klitoris) uyardığında doyuma (orgazm) ulaşabilir misiniz?	☐	☐	☐	☐	☐
22. Sevişme boyunca, sadece cinsel birleşme için ayrılan süre sizin için yeterli mi?	☐	☐	☐	☐	☐
23. Sevişme sırasında yaptıklarınızdan tiksinti duyar mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
24. Kendi cinsel organınızın, eşinizin cinsel organının derine girmesini engelleyecek kadar dar olduğunu düşünür müsünüz?	☐	☐	☐	☐	☐
25. Eşinizin sizi sevip okşamasından hoşlanır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
26. Sevişme sırasında cinsel organınızda ıslaklık olur mu?	☐	☐	☐	☐	☐
27. Cinsel birleşme anından hoşlanır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐
28. Cinsel birleşme anında doyuma (orgazma) ulaşır mısınız?	☐	☐	☐	☐	☐

Ek 3: Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği – ÇDCÖ

Lütfen her bir ifade ile ne derece hemfikir olup olmadığınızı verilen ölçekteki sayılardan uygun olanı ifadenin yanındaki boşluğa yazarak belirtiniz.

1	2	3	4	5	6
Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz katılmıyorum	Biraz katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum

___ 1)- Ne kadar başarılı olursa olsun bir kadının sevgisine sahip olmadıkça bir erkek gerçek anlamda bütün bir insan olamaz.

___ 2)- Gerçekte birçok kadın "eşitlik" arıyoruz maskesi altında işe alınmalarda kendilerinin kayırılması gibi özel muameleler arıyorlar.

___ 3)- Bir felaket durumunda kadınlar erkeklerden önce kurtarılmalıdır.

___ 4)- Birçok kadın masum söz veya davranışları cinsel ayrımcılık olarak yorumlamaktadır.

___ 5)- Kadınlar çok çabuk alınırlar.

___ 6)- Karşı cinsten biri ile romantik ilişki olmaksızın insanlar hayatta gerçekten mutlu olamazlar.

___ 7)- Feministler gerçekte kadınların erkeklerden daha fazla güce sahip olmalarını istemektedirler.

___ 8)- Birçok kadın çok az erkekte olan bir saflığa sahiptir.

___ 9)- Kadınlar erkekler tarafından el üstünde tutulmalı ve korunmalıdır.

___ 10)-Birçok kadın erkeklerin kendileri için yaptıklarına tamamen minnettar olmamaktadırlar.

___ 11)- Kadınlar erkekler üzerinde kontrolü sağlayarak güç kazanmak hevesindeler.

___ 12)- Her erkeğin hayatında hayran olduğu bir kadın olmalıdır.

___ 13)- Erkekler kadınsız eksiktirler.

___ 14)- Kadınlar işyerlerindeki problemleri abartmaktadırlar.

___ 15)- Bir kadın bir erkeğin bağlılığını kazandıktan sonra genellikle o erkeğe sıkı bir yular takmaya çalışır.

___ 16)- Adaletli bir yarışmada kadınlar erkeklere karşı kaybettikleri zaman tipik olarak kendilerinin ayrımcılığa maruz kaldıklarından yakınırlar.

___ 17)- İyi bir kadın erkeği tarafından yüceltilmelidir.

___ 18)- Erkeklere cinsel yönden yaklaşılabilir olduklarını gösterircesine şakalar yapıp daha sonra erkeklerin tekliflerini reddetmekten zevk alan birçok kadın vardır.

___ 19)- Kadınlar erkeklerden daha yüksek ahlaki duyarlılığa sahip olma eğilimindedirler.

___ 20)- Erkekler hayatlarındaki kadın için mali yardım sağlamak için kendi rahatlarını gönüllü olarak feda etmelidirler.

___ 21)- Feministler erkeklere makul olmayan istekler sunmaktadırlar.

___ 22)- Kadınlar erkeklerden daha ince bir kültür anlayışına ve zevkine sahiptirler.

Ek 4: Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği

Lütfen her bir ifade ile ne derece hemfikir olup olmadığınızı verilen ölçekteki sayılardan uygun olanı ifadenin yanındaki boşluğa yazarak belirtiniz.

1	2	3	4	5	6
Hiç **Katılmıyorum**					Çok **Katılıyorum**

____ 1. Çiftlerden ikisi de çalısıyor olsa bile, kadın evde erkeğine bakma konusunda daha fazla sorumluluk üstlenmelidir.

____ 2. Bir erkek cinsel açıdan çekici bulduğu kadını yatağa atmak için ne gerekiyorsa yapmak konusunda tipik olarak hiç bir ahlaki değere sahip değildir.

____ 3. Acil durumlarda erkekler kadınlara göre daha düşük olasılıkla kendilerini kaybedeceklerdir.

____ 4. Erkekler kadınlara "yardım ediyor" gibi gözükürken, çoğunlukla kendilerinin kadınlardan daha iyi olduklarını kanıtlamaya çalışırlar.

____ 5. Her kadının kendisini el üstünde tutacak bir erkeğe ihtiyacı vardır.

____ 6. Eğer kendilerine yol gösterecek kadınlar olmasaydı erkekler dünyada kaybolurlardı.

____ 7. Eğer kadının bir erkekle uzun süreli, bağlılık içeren bir ilişkisi yoksa bu hayatta gerçek anlamda kendini tamamlamış sayılmaz.

____ 8. Erkekler hasta olduklarında bebekler gibi davranırlar.

____ 9. Erkekler toplumda kadınlardan daha fazla kontrole sahip olmak için her zaman çabalarlar.

____ 10. Erkekler temelde kadınlara maddi güvence sağlamak açısından yararlıdırlar.

____ 11. Kadın haklarına duyarlı olduğunu iddia eden erkekler bile aslında ev işlerinin ve çocuk bakımının çoğunu kadının üstlendiği geleneksel bir ilişki isterler.

____ 12. Her kadının hayran olduğu bir erkeği olmalıdır.

____ 13. Erkekler başkalarını korumak için kendilerini tehlikeye atmaya daha gönüllüdürler.

____ 14. Erkekler kadınlarla konuşurken genellikle baskın olmaya çalışırlar.

____ 15. Çoğu erkek kadınlar için eşitliği sözde savunur ama bir kadını kendilerine eşit olarak görmeyi kaldıramazlar.

____ 16. Kadınlar erkeksiz eksiktirler.

____ 17. Özüne bakıldığında, çoğu erkek gerçekten çocuk gibidir.

____ 18. Erkekler kadınlara oranla risk almaya daha gönüllüdürler.

____ 19. Çoğu erkek, kadınlar üzerinde güç sahibi oldukları bir pozisyonda bulundukları anda, üstü kapalı yolla bile olsa kadınları cinsel açıdan taciz ederler.

____ 20. Kadınlar evde erkeklerine bakmalıdırlar çünkü eğer erkekler kendi kendilerine bakmak zorunda kalırlarsa bunu beceremezler.

Ek 5: Sosyodemografik Veri Formu

Yaş	
Cinsiyet Not: Cinsiyetiniz bunların dışındaysa biyolojik cinsiyetinizi tercih ederek devam edebilirsiniz.	1. Kadın ( )
	2. Erkek ( )
Medeni durum	1.Bekar( )
	2.Evli( )
Eğitim Durumu	1. Okur yazar( )
	2. İlköğretim mezunu( )
	3. Lise mezunu( )
	4. Üniversite mezunu( )
	5.Yüksek lisans ve üzeri( )
Kimlerle yaşadığınız	1.Ebeveynleri ile( )
	2.Yakınları ile( )
	3.Eş ve çocukları ile ( )
	4.Yalnız( )
	5.Sosyal kurum( )
Nerede yaşadığınız	1.Köy( )
	2.İlçe( )
	3.Şehir ( )
	4.Büyükşehir ( )

Yaşantınızın çoğunu geçirdiğiniz yer	1.Köy( )
	2.İlçe( )
	3.Şehir ( )
	4.Büyükşehir ( )
Çalışma durumu	1.Çalışıyor( )
	2.Çalışmıyor( )
	3.Öğrenci( )

Aylık ortalama gelir düzeyiniz (TL)	1. 0-10.000 ( )
	2. 10.001-20.000( )
	3. 20.001-30.000 ( )
	4. 30.001 ve üzeri ( )
Romantik ilişkiniz var mı?	Var ( )
	Yok ( )
Daha önce mastürbasyon yaptınız mı?	Yaptım ( )
	Yapmadım ( )
Ne sıklıkla mastürbasyon yaparsınız?	Hiç ( )
	Ayda bir defa ( )
	Haftada bir defa ( )
	Günde bir defa ( )
	Günde birden fazla ( )
Psikiyatrik tanınız var mı?	Var ( )
	Yok ( )
Psikiyatrik tanınız ver ise belirtiniz.	
Kronik hastalığınız varsa belirtiniz.	
Düzenli olarak kullandığınız ilaç varsa belirtiniz.	

ÖZ GEÇMİŞ

Merve Nisa YILMAZ DURMUŞ, 2018 yılında Hasan Kalyoncu Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünden mezun olduktan sonra çeşitli okulların farklı kademelerinde rehber öğretmen olarak çalıştı. 2022 yılında Marmara Üniversitesi Aile Danışmanlığı programını tamamladı. 2023 yılında Cinsellik ve Cinsel İşlev Bozuklukları Temel Eğitimini tamamladı (CETAD). 2022 yılında tamamladığı Bilişsel Davranışçı Terapi teorik eğitimden bu yana süpervizyon modülüne devam etmektedir (BDPD). İstanbul Kent Üniversitesi Klinik Psikoloji (Tezli) Yüksek Lisans programını tamamlamıştır. Yetişkin, ergen ve çift danışanlarını online ve yüz yüze seçenekleriyle kabul etmeye devam etmektedir.